

Evgenia Micetic

TILITOIMISTON SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO
Taloushallinto-ohjelmiston valinta

Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto
2014

TILITOIMISTON SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO

Taloushallinto-ohjelmiston valinta

Micetic, Evgenia
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Marraskuu 2014
Ohjaaja: Rajala, Jukka
Sivumäärä: 49
Liitteitä: 1

Asiasanat: sähköinen taloushallinto, tilitoimistot, kirjanpito, sähköiset palvelut

Digitalisoituminen, sähköinen tiedonsiirto ja globalisoituminen muuttavat radikaalisti lähes kaikkia toimialoja. Taloushallinnon sähköistyminen tarjoaa aivan uuden mahdollisuuden yrityksille tehostaa oman taloudenpitonsa kustannuksia, parantaa tiedon laatua ja nopeuttaa sen saatavuutta. Kirjanpitäjän rooli on muuttunut merkittävästi viimeisten vuosikymmenten aikana. Kirjanpitäjiltä on nyt ja tulevaisuudessa mahdollista saada aiempaa laajempia palveluita, tietty rutiinityö on vähentynyt ja heillä on enemmän aikaa asiakasneuvontaan. Järkevä ratkaisu uudistuvassa toimintaympäristössä tilitoimistoille on sähköinen taloushallinto. Se vie koko taloushallinnon verkoon yhteen järjestelmään, jota sekä asiakas että kirjanpitäjä käyttävät.

Tämä opinnäytetyö on tehty yhteistyössä Tilitoimisto X Oy:n kanssa. Opinnäytetyön aiheena on taloushallinto-ohjelman valinta Tilitoimisto X Oy:lle. Opinnäytetyö käsittelee Tilitoimisto X Oy:n tarvetta uudelle taloushallinto-ohjelmalle ja sen valintaprosessia. Tämän työn tarkoituksena on tarkastella kolmea taloushallinto-ohjelmaa ja vertailla niitä ja sen perusteella valita uusi taloushallinto-ohjelma Tilitoimisto X Oy:n käyttöön.

Opinnäytetyö koostuu teoriaosasta sekä empiirisestä osasta. Teoriaosassa tutkitaan tilitoimistojen palvelut sekä sähköistä taloushallintoa tilitoimistossa. Empiirisessä osassa selvitetään ohjelmistojen hankinnan kriteerit ja niiden avulla arvioidaan millainen ohjelma sopisi Tilitoimisto X Oy:lle. Aineisto on kerätty haastattelemalla toimeksiantajia ja tilitoimiston työntekijöitä sekä vertailemalla eri ohjelmistojen tarjouksia, esitteitä sekä muita kirjallisia ja sähköisiä lähteitä.

Opinnäytetyön lopputuloksena Tilitoimisto X Oy:lle valittiin toimiva ja tämän päivän vaatimuksia vastaava taloushallinto-ohjelma. Valinta tehtiin ohjelmistojen vertailun perusteella. Uudeksi taloushallinto-ohjelmaksi valittiin ProCountor -ohjelmisto, koska vertailun perusteella se oli kannattavampi vaihtoehto ja soveltui Tilitoimisto X Oy:n tarpeisiin.

ELECTRONIC FINANCIAL ADMINISTRATION IN AN ACCOUNTING COMPANY

Choosing a financial administration software solution

Micetic, Evgenia

Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business Administration

November 2014

Supervisor: Rajala, Jukka

Number of pages: 49

Appendices: 1

Keywords: electronic financial administration, accounting companies, accounting, electronic services

Becoming digital, electronic data transfer and globalization change almost all fields radically. In the field of financial administration, electronic services offer a new possibility for companies to become more cost-effective, to improve the quality of information and to accelerate the availability of services. The role of a bookkeeper has changed dramatically during the last decades. Bookkeepers may offer a wider selection of services than previously, a certain kind of routine work has decreased and bookkeepers have more time for customer guidance. Electronic financial administration is a sensible solution in a modernizing operating environment. It takes the whole financial administration online, a system used by both customers and bookkeepers alike.

This thesis was made in cooperation with Accounting company X Oy. The topic of the thesis is choosing financial administration software for Accounting company X Oy. The thesis deals with the need and the selection process of the company's new financial administration software. The aim of this thesis is to examine three financial administration software solutions, to compare them, and, on the basis of that, to choose a new financial accounting software for Accounting company X.

The thesis consists of a theoretical part and an empirical part. In the theoretical part, services and electronic financial management in an accounting company is examined. In the empirical part, the criteria for acquiring a software solution are examined, and with the help of those the aim is to find out what kind of software would be most suitable for Accounting company X Oy. The material has been collected by interviewing the Accounting company X personnel and by comparing offers different software solutions have, brochures and other sources both in paper as well as electronic format.

As the end result of the thesis, a functional financial administration software that meets today's needs was chosen for Accounting company X. The choice was made by comparing different programs. ProCountor software was chosen as the new software solution because, based on comparing different software solutions, ProCountor was a more profitable solution and fitted the needs of Accounting company X.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TAVOITTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT.....	6
2.1	Opinnäytetyöongelma.....	6
2.2	Teoreettinen viitekehys.....	6
2.3	Käytettävät menetelmät ja aineiston kerääminen	7
3	TILITOIMISTON PALVELUJEN KUVAUS.....	9
3.1	Lakisääteiset palvelut.....	9
3.2	Asiantuntijapalvelut	10
3.3	Tilitoimistojen palveluiden kehittäminen	11
4	SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO TILITOIMISTOSSA.....	12
4.1	Taloushallinnon prosessit.....	12
4.2	Digitaalinen kirjanpito	13
4.3	Verkkolaskutus	16
4.3.1	Myyntilaskut	17
4.3.2	Ostolaskut	18
4.4	Palkkahallinto	19
4.5	Raportointi	21
4.6	Viranomaisilmoitukset.....	22
4.7	Sähköinen arkistointi	23
4.8	Sähköinen taloushallinto pilvipalveluna.....	24
4.9	Sähköisen taloushallinnon mahdollisuudet ja heikkoudet	24
4.9.1	Vahvuudet ja mahdollisuudet	25
4.9.2	Heikkoudet ja uhat.....	26
5	TUTKIMUKSEN KULKU	27
5.1	Tilitoimiston esittely	28
5.2	Miksi uusi taloushallinnon ohjelma?	29
5.3	Uuden ohjelman valintakriteerit	30
5.4	Ohjelmistojen arviointi	31
5.4.1	Lemonsoft	31
5.4.2	ProCountor	34
5.4.3	E-Talous.fi	37
5.5	Ohjelmistojen vertailu.....	39
5.6	Ohjelmistojen valinta	44
6	YHTEENVETO	45
	LÄHTEET.....	48

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aihealue liittyy taloushallintoon. Se käsittelee sähköisen taloushallinnon käyttöönottoa tilitoimistossa, taloushallinto-ohjelmiston vertailua ja uuden ohjelman valintaa tilitoimistossa. Nykypäivänä kehitys tilitoimistoissa on menossa siihen suuntaan, että taloushallinnon palveluita sähköistetään yhä enemmän. Sähköiset taloushallintopalvelut tulevat olemaan tilitoimistojen tulevaisuus. Siksi on tarpeen kehittää tilitoimiston palveluita kohti sähköistä taloushallintoa. Nykypäivää ja tulevaisuutta tulee olemaan, että jatkuvasti yhä useammat asiat pitää hoitaa sähköisesti, muun muassa asiointi veroviranomaisten kanssa.

Opinnäytetyössäni käsittelen sähköisen taloushallinnon vaikutuksia pieneen tilitoimistoon ja sen merkitystä ja roolia työrutiinien nopeutumisessa. Tavoitteena opinnäytetyössäni on tarkastella toimeksiantajayritys Tilitoimisto X Oy:n sähköisen taloushallinnon ohjelman valintaa. Taloushallinnon ohjelmiston hankinta on tilitoimistolle suuri investointi, ja se myös sitoo merkittävästi aikaa ja resursseja. Siksi on tärkeää, että tilitoimisto löytää mahdollisimman sopivan järjestelmän omiin tarpeisiinsa. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on auttaa tilitoimistoa ohjelmiston valintaprosessissa. Tutkimuksessa käsitellään kolmea Suomessa tarjolla olevaa tilitoimistolle suunnattua toiminnanohjausjärjestelmää. Sen jälkeen selvitetään, minkälaisia erityisominaisuuksia tilitoimisto edellyttää ohjelmistosta ja annetaan arviointikriteerejä järjestelmän valintaan. Lopuksi valitaan kohde tilitoimistolle soveltuva ohjelma.

Hyötyä opinnäytetyöstä voi olla toimeksiantajalle sekä asiakkaille. Sähköisen taloushallinnon suurimpia hyötyjä ovat tehokkuus ja nopeus, työn laadun parannus ja virheiden määrän vähentyminen. Sähköinen taloushallinto antaa mahdollisuus tilitoimistolle ja asiakkaille tehdä taloushallintoon liittyviä asioita ajasta ja paikasta riippumatta, koska järjestelmään pääsemiseksi tarvitaan vain tietokone ja Internet-yhteys. Yrityksessä saadaan kustannussäästöjä, kun taloushallinnon hoitamiseen käytettyjen resurssien määrä vähenee. Samat työtehtävät voidaan hoitaa pienemmällä henkilökunnalla.

2 TAVOITTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT

2.1 Opinnäytetyöongelma

Tutkimusongelmana työssäni on selvittää, mikä on helppokäyttöinen ja luotettava taloushallinnon ohjelmistopalvelu, jonka voi edullisesti ja nopeasti ottaa käyttöön. Tutkimusongelmaa tarkastellaan vertailemalla kolmea taloushallinto-ohjelmaa ja niitä tarjoavia ohjelmistotoimittajia. Tutkimusongelmana on vanhan kirjanpito-ohjelman vaihtaminen ja uuden ohjelman valitseminen nykypäivän haasteiden ja vaatimusten tasolle siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän ongelmia ja on taloudellisesti kannattava. Tutkimuksen pääongelmana on: Mikä on kustannustehokkain ja toimivin taloushallinto-ohjelmaratkaisu Tilitoimisto X Oy:lle?

Seuraavien kysymysten avulla pyritään ratkaisemaan opinnäytetyöongelman:

- Millainen taloushallinto-ohjelma vastaa Tilitoimisto X Oy:n tarpeita?
- Mitkä tekijät vaikuttavat ohjelmiston valintakriteereihin?
- Mitä tulee ottaa huomioon ohjelmaa valitessa ja mitkä asiat vaikuttavat lopulliseen valintaan? Miten pitää valita oikea ohjelma?

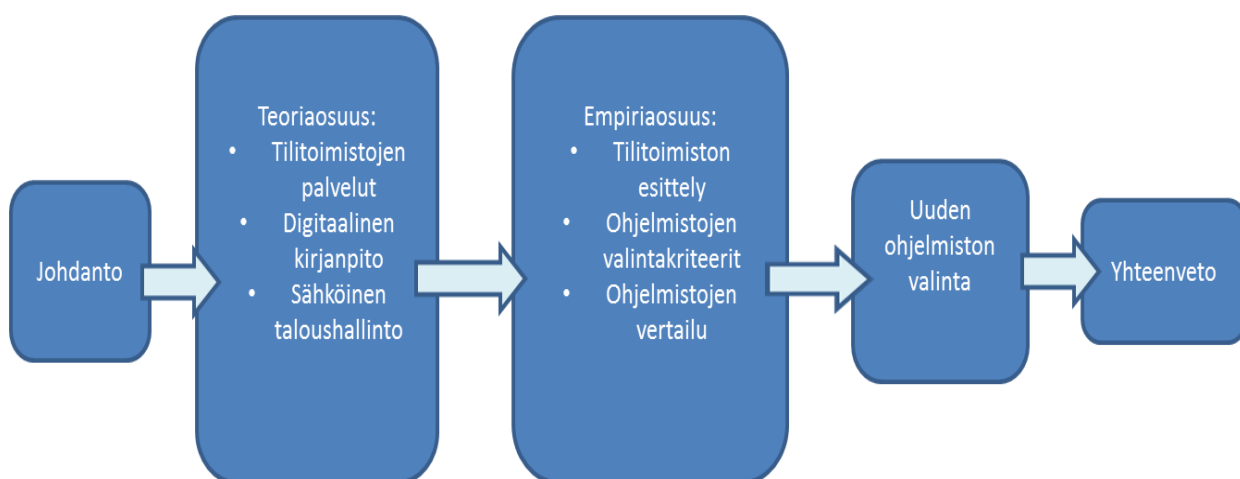
2.2 Teoreettinen viitekehys

Toimeksiantaja on tarjonnut minulle hyvin mielenkiintoisen ja haastavan opinnäytetyön aiheen, joka liittyy käytännön ongelman ratkaisemiseen ja selvitystyön tekemiseen. Aihe kiinnostaa heti ja nyt pitää vain perehtyä siihen syvemmin ja kerätä rakennusaineita viitekehystä varten.

Viitekehys ohjaa tutkimuksen empiiristä työtä ja yhdistää teoreettisen ja empiirisen osan kokonaisuudeksi. Tässä kohdassa pitää miettiä, mitkä teorian osa-alueet ovat asian tutkimuksen kannalta hyviä, määritellä tutkimukseen liittyvät käsitteet ja analysoida aiheesta aiemmin tehtyjä tutkimuksia, myös alan lähdekirjallisuuteen tutustuminen saattaa antaa uusia näkökulmia ja lisätä mielenkiintoa aiheeseen. (Heikkilä 2008, 26.)

Materiaalia opinnäytetyöhön olen saanut ammattikirjallisuudesta, alan lehdistä ja Internetistä sekä toimeksiantajalta. Sähköistä taloushallintoa on tutkittu suhteellisen paljon, mutta tietokirjallisuutta aiheesta löytyy aika vähän. Kirjallisuuden vähyteen saattaa vaikuttaa tietotekniikan nopea kehittyminen ja sitä syystä lähdeoteokset vanhenevat nopeasti. Ajan tasalla olevaa tietoa löytyy Internetistä, mutta lähteiden luotettavuutta on syytä kyseenalaistaa.

Työn teoriaosuudella tutkitaan tilitoimistojen palveluja ja niiden kehittymistä nykyaikana. Sen jälkeen käsitellään sähköistä taloushallintoa tilitoimistossa, sen etuja ja uhkia. Tarkastellaan myös digitaalista kirjanpitoa yleisesti ja siihen liittyvää teoriaa ja lainsäädäntöä sekä kirjanpitäjän työkuva. Empiirisessä osuudessa selvitetään ohjelmistojen hankinnan kriteereitä ja niiden avulla arvioidaan millainen ohjelma sopisi Tilitoimisto X Oy:lle. (Kuva 1)

Kuva 1. Teoreettinen viitekehys.

2.3 Käytettävät menetelmät ja aineiston kerääminen

Empiirinen tutkimus perustuu teoreettisen tutkimuksen perusteella kehitettyihin menetelmiin. Empiirinen tutkimus voidaan jakaa eri tyyppeihin esimerkiksi tutkimusotteen mukaan, joka voi olla kvantitatiivinen eli määrällinen tai kvalitatiivinen eli laadullinen. Tutkimukseen valitaan paremmin sopiva lähestymistapa tutkimusongelman ja tutkimuksen tarkoituksen mukaan. Kvantitatiivinen tutkimuksen avulla tutkitaan asioita, jotka voidaan käsitellä numeroina. Määrällistä aineistoa hankitaan yleensä kyselyin, kokeellisin menetelmin, testaamalla avulla yms. Siinä selvitetään myös eri

asioiden välisiä riippuvuuksia tai tapahtuneita muutoksia. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on tärkeää olla riittävän suuri ja edustava otos, asioiden kuvailussa käytetään numeerisia suureita tai taulukoita ja kuvioita. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineisto analysoidaan laatuina ja ominaisuuksina. Laadullisessa tutkimuksessa autetaan ymmärtämään tutkimuskohdetta ja selittämään sen käyttäytymistä ja päätöksiä sekä näiden syitä. Siinä on yleensä pieni määrä tapauksia, mutta näitä analysoidaan tarkasti. (Heikkilä 2008, 13-16; Anttila 2006, 175.)

Tutkimuksessa on tarkoituksena selvittää, mitä tekijöitä käytetään ohjelmiston hankintakriteereinä ja lopuksi valita, mikä sähköinen taloushallinnon ohjelmisto otetaan tilitoimistossa käyttöön. Tutkimusongelman ratkaisemisessa käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää, koska tiedonhankinta on kokonaisvaltaista ja aineisto koostuu todellisista tilanteista. Tutkimusaineistoa ei voi mitata määrällisesti, vaan lähtökohtana on todellisten tapahtumien kuvaaminen, minkä vuoksi en käytä kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän avulla pyritään löytämään ja paljastamaan tosiasioita, koska sen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen. Menetelmän tarkoitus on aineiston käsittely, tarkastelu ja analysointi (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161-164). Tämän vuoksi kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä on sopivin menetelmä tämän opinnäytetyön tutkimuksen suorittamiseen.

Kuten aikaisemmin todettiin, tämä tutkimus toteutetaan käyttäen laadullista menetelmää. Tiedonkeruumenetelmäksi valitetaan teemahaastattelu. Menetelmä valitaan, koska aihetta käsitellään jokaisen haastateltavan omien kokemusten pohjalta. Teemahaastattelun aihealueet pitää olla tiedossa etukäteen, mutta kysymysten muotoa ei tarvitse laatia sanatarkasti. Keskusteluja käydään vapaasti aihepiirin sisällä. Haastateltavat voivat kertoa haastattelujen aikana käytännön esimerkkejä omista kokemuksistaan. Tutkimusmenetelmä mahdollista sen, että haastateltavat pystyvät vapaasti tuomaan esiin haluamaan asioita ja sitä kautta lisäämään tutkimuksen merkitystä. Samalla haastattelijä pystyy syventämään haastattelun aikana saatuja vastauksia pyytämällä perusteluja ja esittämällä lisäkysymyksiä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 208-211.)

Tutkimusmenetelmänä on kvalitatiivinen tutkimus ja se toteutetaan vertailemalla tarjouksia, tutustumalla kirjalliseen ja sähköiseen lähdemateriaaliin, sekä lisäksi tehdään avoimia haastatteluja tilitoimiston yrittäjän ja työntekijöiden kanssa. Haastattelussa käytetään kysymyslomakkeita. Tilitoimistoyrittäjän kanssa tutkimusmateriaalia käsitellään läpi koko valintaprosessin.

3 TILITOIMISTON PALVELUJEN KUVAUS

Tilitoimistoala kuuluu asiantuntijatoimialoihin ja on erikoistunut yritysten talouden asiantuntijuuteen. Tilitoimistoalan päätehtävä on hoitaa yritysten taloushallintoa, jotta yrittäjät ja yritykset voivat keskittyä itse yrittämiseen ja liiketoimintaan. Yrityksen koko ja kasvuvauhti vaikuttavat olennaisesti siihen, millaisista tilitoimistopalveluista se hyötyy. Palveluja tarjotaan erityisesti pk-yrityksille. Mutta tilitoimistoilla on asiakkaita pk-yrityksistä listayhtiöihin. (Taloushallintoliiton [www-sivut](http://www.sivut) 2014.)

3.1 Lakisääteiset palvelut

Tilitoimistojen palvelut painottuvat lakisääteisiin velvoitteisiin (Taloushallintoliitto 2014). Nämä palvelut ovat juoksevan kirjanpidon, verotuksen, palkanlaskennan ja veroasioiden alueilla. Tilitoimistojen palveluissa on havaittavissa myös jonkin verran hajontaa, kuitenkin siten, että lähes kaikilla toimistoilla palveluiden perustan muodostaa ulkoinen laskenta ja veropalvelut. Palveluiden monipuolinen käyttö on kasvussa. (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 14.)

Tilitoimisto voi auttaa jo yrityksen käynnistysvaiheessa esimerkiksi kaupparekisterin, verottajan ja pankin kanssa. Tilitoimiston palveluihin kuuluu myös sähköisten palveluiden tarjoaminen. Tilitoimisto on kuin yrityksen talousosasto, sen palvelut kattavat kaiken mitä yrityksen talousasioissa voi tulla vastaan. Palveluihin voi kuulua muun muassa:

- pääkirjanpito, raportointi asiakkaalle ja tilinpäätös
- ostoreskontra, maksuliikenne
- myyntilaskutus ja saatavien valvonta

- rahoituslaskelmat, budjettisuunnittelu ja -seuranta, tilinpäätös- ja tunnuslukujen analysointi, varastoseuranta, kustannus- ja projektilaskenta, investointilaskenta
- konserniyhtiöiden palvelut
- palkanlaskenta
- veroilmoitus, verokonsultointi
- sähköisen taloushallinnon palvelut
- viranomaisraportointi (Taloushallintoliiton www-sivut 2014.)

3.2 Asiantuntijapalvelut

Tilitoimistot tarjoavat lakisääteisen peruspalvelun lisäksi myös lisäarvo- ja tulosauspalvelu. Tilitoimisto on yritykselle tärkeä yhteistyökumppani. Suurin osa yrityksistä on ulkoistanut tilitoimistoille talousasioitaan. Tilitoimistoja on monenlaisia. Taloushallintoliittoon jäsenitoimistojen edellytetään noudattavan eettisiä pelisääntöjä ja hyvää tilitoimistotapaa. Tämän seurauksena työntekijöillä tulee olla riittävä alan peruskoulutus, sekä tietojen ja taitojen jatkuvan ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Liittoon kuulumattomissa tilitoimistoissa on hajontaa osaamisessa, koska alalle ei ole asetettu yleisiä koulutus- ja osaamisvaatimuksia. (Ahvenniemi 2008.)

Tilitoimistoalan asiantuntijoina pidetään sellaisia, jotka ovat käyneet läpi vähintään kahdeksasta kymmeneen vuoteen kestäneen kehityskaaren. Tässä ajassa tilitoimisto henkilöstöineen on työskennellyt erilaisten asiakastapausten kanssa, joita työssä on tullut vastaan. Samalla tarvitaan myös täydennyskoulutusta. Kyseisen ajan kuluessa suoritetaan yleensä myös KLT- tutkinto ja tilitoimisto kehitetään auktorisointikelpoiseksi. Samalla päivitetään vanhoja tietoja ja taitoja, jotta asiantuntemus on kilpailukelpoista. (Ahvenniemi 2008.)

KLT- tutkinto on asiantuntijatutkinto taloushallintoalalla, jonka saa suorittaa henkilö jolla on riittävästi työkokemusta ja riittävä kaupallinen koulutus. Tutkinto suoritetaan vuosittain järjestettävässä tenttitilaisuudessa. KLT- tutkintoon voivat osallistua yliopisto- ja korkeakoulututkinnon suorittaneet ja merkonomien tai taloushallinnon ammattitutkinnon suorittaneet, mikäli heille on kertynyt riittävästi työkokemusta. Yli-

opisto- ja korkeakoulututkinnon suorittaneilta vaaditaan kolmen vuoden työkokemus ja muilta joko kymmenen vuotta työskentelyä tilitoimistossa tai 20 vuotta laskentatoimen tehtävissä. (Taloushallintoliiton [www-sivut](http://www.sivut) 2014.)

3.3 Tilitoimistojen palveluiden kehittäminen

Taloushallinto ja näin myös koko tilitoimistoala on ollut muutoksen alla jo yli vuosikymmenen ajan (Järvenpää, Partanen & Tuomela 2001, 4). Muutokseen on osaltaan vaikuttanut useat tilitoimistojen sisäiset sekä ulkoiset tekijät. Muuttuva ja kehittyvä liiketoimintaympäristö pakottaa tilitoimistoalan yrityksiä kehittämään toimintojaan. Tilitoimiston kehittämistä ajatellen kannattaa tarkkailla erityisesti kilpailuympäristöä, liiketoimintalogiikkaa sekä sidosryhmien vaatimuksia ja tarpeita (Järvenpää ym. 2001, 57).

Asiakkaiden kannalta tulevaisuuteen keskittyminen olisi tärkeämpää. Painopistettä ollaankin siirtämässä verottajaa varten tehdyistä laskelmista johdon laskentatoimen kehittämiseen, koska asiakkaat odottavat nykyään tilitoimistolta enemmän konsultointia ja neuvontaa. Palveluiden tarve on suhteessa asiakasyrityksen kokoon. Pienet yritykset tarvitsevat rajallisesti muita kuin lakisääteisiä palveluita. Yhä useammalle olisi kuitenkin hyötyä muistakin palveluista, kuten taloussuunnittelusta budjetin muodossa. Palveluita olisi siis hyvä olla myös asiakkaan tulevaisuuden suunnitteluun. Uusia palveluita halutaan niin konsultoinnin kuin palkkahallinnon ja johdon laskentatoimen puolelta. (Ahvenniemi 2008.) Johdon laskentatoimen palveluita voivat olla suunnittelua avustava investointilaskelma, tavoitelaskelma-budjetit ja tavoitteiden seuraamiseen tarkkailulaskelmat. Asiakkaalle on tärkeää, että tilitoimistosta saadaan kumppani talouden hoitoon. (Neilimo & Uusi-Rauva 2005, 14.)

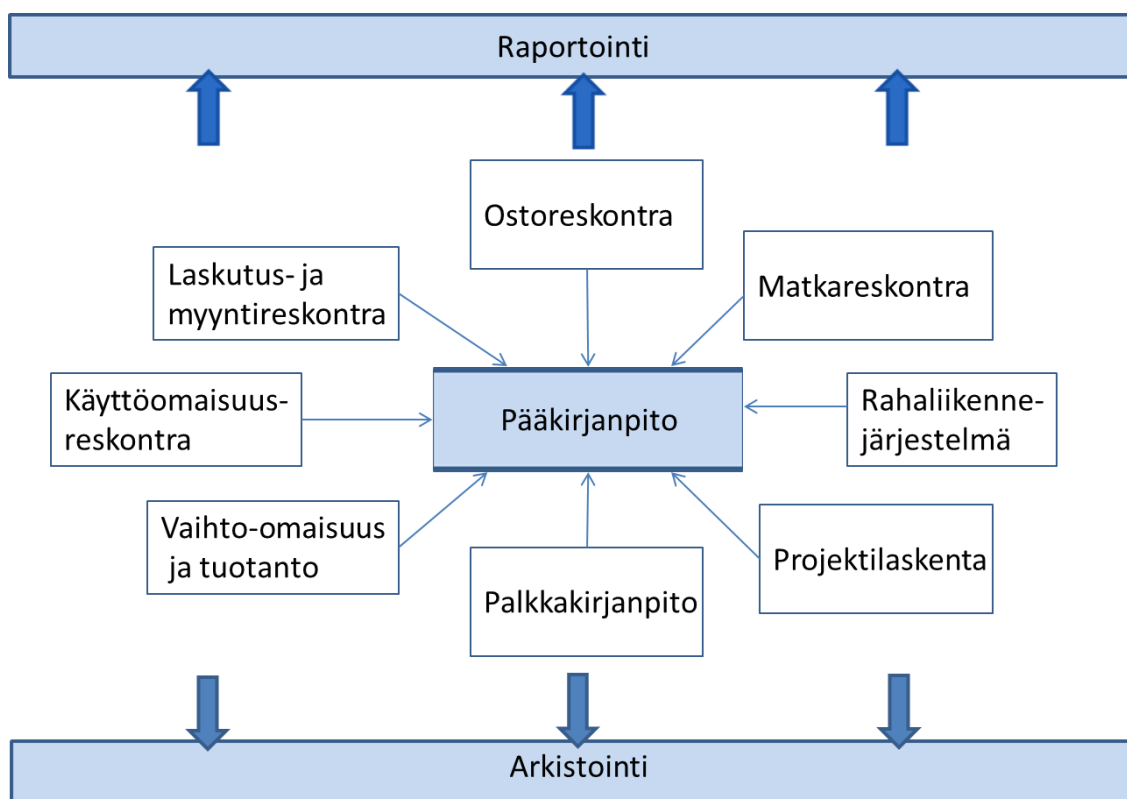
Siirtyminen sähköiseen taloushallintoon muuttaa käytännön työtapoja ja tarjoaa uusia mahdollisuuksia tilitoimiston palvelumallin kehittämiseen. Sähköinen taloushallinto parantaa tilitoimistojen peruspalveluja ja antaa paremmat mahdollisuudet erilaisten lisäpalveluiden kehittämiseen ja tarjoamiseen. (Helanto, Kaisaniemi, Koskinen, Kuntola & Siivola 2013, 58.)

4 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO TILITOIMISTOSSA

Taloushallintojärjestelmän tehtävänä on kerätä ja rekisteröidä yrityksen toimintaa kuvaavia arvo- ja määrälukuja sekä laatia niiden perusteella raportteja ja laskelmia. Yrityksen taloushallinto ei ole pelkkä yrityksen kirjanpito vaan paljon laajempi kokonaisuus yrityksen toimintaa. Taloushallinnon tuottamia tietoja käyttävät esim. yrityksen johto, luotonantajat ja julkinen valta. (Lahti & Salminen 2008, 14.)

4.1 Taloushallinnon prosessit

Taloushallinnon tehtävänä on tuottaa informaatiota ja auttaa yrityksen tai muun organisaation johtoa ja myös muita sidosryhmiä päätöksenteossa. Yrityksen taloushallinto kattaa monia tärkeitä tehtäviä; laskutus, maksuliikenne, palkanlaskenta, kirjanpito, raportointi, veroilmoitusten tekeminen ja paljon muuta. Nämä asiat voidaan kuitenkin tänä päivänä hoitaa vähemmällä työllä, kun siirrytään sähköiseen taloushallintoon. Sähköinen taloushallinto muodostuu pääkirjanpidosta ja sen esiprosesseista, raportoinnista sekä arkistoinnista. (Kuva 2) Taloushallinto järjestää kirjanpidon ja tekee talousraportteja sekä kirjanpidon perusteiden tehtyjä tilinpäätöksiä. Kirjanpidon ja tilinpäätöksen tekeminen on yrityksille velvollisuuksia, jotka ovat laissa säädettyjä. (Lahti & Salminen 2008, 17; Kurki, Lahtinen & Lindofors 2011, 18.)

Kuva 2. Taloushallinnon prosessit. (Lahti & Salminen 2008,17)

Sähköinen taloushallinto helpottaa tilitoimiston ja asiakasyrityksen välistä yhteistyötä. Yhteistyö on tiivistä koska asiakkaalla ja kirjanpitäjällä on pääsy samaan ohjelmistoon, he voivat sopia joustavasti työnjako ja keskustella tuoreista tapahtumista ja tositteista prosessien aikana. (Helanto ym. 2013, 42.) Tässä luvussa käsitellään sähköisen taloushallinnon pääprosesseja ja tyypillisiä asiakkaan ja tilitoimiston välisiä yhteistöitä.

4.2 Digitaalinen kirjanpito

Siirtymiseen sähköiseen taloushallintoon ja sen kehittymiseen Suomessa vaikuttivat monet tekijät. Ensimmäinen vaikuttava tekijä on ollut sähköisen taloushallinnon mahdollistaminen lainsäädännöllä. Toinen ratkaiseva asia oli kun Suomessa saavutettiin yhtenäiset pankkistandardit, joilla oli mahdollista nopean pankkien välisen maksuliikenteen lisäksi maksutapahtumien automaattinen käsittely viitteiden avulla. Kolmas pankki- ja maksuliikennejärjestelmiin liittyvä kehitys oli tiliotteiden sähköi-

nen käsittely eli konekielinen tiliote ja TITO-standardi, joka tarkoittaa tiliote tositteena. (Lahti & Salminen 2008, 23.)

Taloushallintoa ja yrityksen kirjanpitoa säätelevät useat lait. Kirjanpitolaissa L30.12.1997/1336 asetetaan vaatimukset kirjanpidon hoitamiselle ja kirjanpitoasetuksessa sen raportointimuodosta. Lisäksi kirjanpitoa säätelevät erilaiset määräykset osakeyhtiölaista, avoimista ja kommandiittiyhtiöistä annetut lait, osuuskuntalait, sekä arvopaperimarkkinalait. Kirjanpitolaissa edellytetään hyvän kirjanpitotavan noudattamista, jonka periaatteena on pyrkimys ja vaatimus riittävän ja oikean kuvan antamisesta yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta tilanteesta. Kirjanpitolain mukaan kaikki jotka harjoittavat liike- tai ammattitoimintaa ovat kirjanpitovelvollisia. (Lindfors 2009, 15.)

Kirjanpitolautakunta on antanut yleisohjeen kirjanpidon menetelmistä ja aineistosta 1.2.2011. Yleisohjeen mukaan kirjanpito voidaan perustaa digitaalisiin tositteisiin ja se voidaan laatia ja säilyttää digitaalisessa muodossa. Keskeisiä säännöksiä kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä sisältyy kirjanpitolain 1336/1997 toinen luku. Kauppa- ja teollisuusministeriö on antanut 26.1.1998 päätöksen 47/1998 kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä sekä päätöksen 49/1998 kirjanpitoaineiston tilapäisestä säilyttämisestä ulkomailla. Tämän lainsäädännön mukaan kirjanpitoaineisto voidaan säilyttää pysyvästi koneellisella tietovälineellä. Koneelliselle tietovälineelle tallennetut laskut pitää säilyttää myös toisella koneellisella tietovälineellä, alkuperäistä paperilaskua ei tällöin ole tarpeen säilyttää. On sallittu kirjanpitoaineiston säilyttämisen ulkomailla tilikauden aikana, mutta aineisto tulee tuoda Suomeen viimeistään tilipäätöksen laatimisaikana. Jos kirjanpitovelvollinen on ulkoistanut kirjanpidon laatimisen ulkopuoliselle palveluntarjoajalle, kirjanpitovelvollinen on kuitenkin vastuussa kirjanpitoaineiston säilyttämisestä. (Kirjanpitolautakunnan www-sivut 2014.)

Digitaalisessa taloushallinnossa kirjanpitomateriaali käsitellään sähköisessä muodossa ja tositteet ovat konekielisiä. Sähköisessä taloushallinnossa yrityksen sisällä, eri osapuolien ja sovellusten välillä käsitellään ja siirretään tietoa sähköisesti. Myös toistuvat rutiinityövaiheet on automatisoitu ja arkistointi on sähköisessä muodossa. (Lahti & Salminen 2008, 21–22.) Monissa yrityksissä esimerkiksi tiliotteiden noutaminen

pankista ja viitesuoritusten siirtäminen myyntireskontraan on jo vuosia hoidettu sähköisesti (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 18).

Kirjanpito voi perustua digitaalisiin tositteisiin ja kirjanpito voidaan laatia ja säilyttää digitaalisessa muodossa. Tosite on liiketapahtuman todentava, selväkielinen kirjallissa tai sähköisessä muodossa oleva asiakirja ja siinä tulee käydä ilmi, mistä liiketapahtumasta on kysymys. Kirjanpitolain 2 luku 5§ asettaa tositteelle seuraavia vaatimuksia:

- kirjauksen on perustuttava päivättyyn ja numeroituun tositteeseen, joka todentaa liiketapahtuman
- tositteessa on oltava merkintä käytetyistä tileistä, jos muuten ei ole selvä, miten liiketapahtuma on kirjattu
- menotositteesta on käytävä ilmi vastaanotettu suorite
- tulotositteesta on käytävä ilmi luovutettu suorite

Tosite voi olla paperinen lasku, verkkolasku, skannattu kuvatiedosto, tekstitiedosto tai tietokantaan tallennettu tietokokonaisuus. TITO-järjestelmässä tiliote voi toimia tositteena (Lindfors 2009, 23-25).

Kun siirrytään sähköiseen kirjanpitoon, on pidettävä mielessä kirjanpitolain asettamat kriteerit tositteelle. Sähköisessä kirjanpidossa tositteet voidaan tallentaa sähköiseen arkistoon, perinteisen paperimapin sijasta. Tämä mahdollistaa kirjanpidon tehokkuuden parantamisen, ajansäästön ja tilansäästön kasvattamisen sekä päivittäisten kirjanpitorutiinien yksinkertaistumisen. Sähköisen kirjanpidon avulla yrittäjällä on mahdollisuus saada ajantasaiset tiedot taloudellisesta tilanteestaan yrityksessään. Sähköisellä kirjanpidolla voidaan myös alkaa automatisoimaan arjen tavallisia kirjanpito tehtäviä, mikä mahdollistaa joustavan työnjaon asiakkaan ja tilitoimiston välillä. Kokonaisuudessa kirjanpidon sähköistyminen auttaa tunnistamaan virheitä huomattavasti tehokkaammin kuin vanha paperinen muoto. (Rekola- Nieminen 2007.)

4.3 Verkkolaskutus

Verkkolaskutus on yksi tärkeimmistä sähköisen taloushallinnon osa-alueista. Verkkolasku on sähköisessä muodossa lähetettävä ja vastaanotettava lasku. Siinä on kaikki samat tiedot kuin paperilaskuissakin, mutta verkkolaskun hyöty verrattuna paperilaskuun on se, että tiedot ovat helposti ja automaattisesti tietojärjestelmien käytettävissä. Laskun lähettäjä pystyy liittämään aineiston konekieliseen aineistoon laskun kuvan tai vastaanottaja pystyy sen itse muodostamaan datamuotoisesta aineistosta. Laskun kuvaa hyödynnetään arkistoinnissa, laskun tarkastuksessa ja hyväksymisessä. (Lahti & Salminen 2008, 22.)

Nykypäivänä yhä useammat yritykset lähettävät ja vastaanottavat laskunsa verkkolaskuina. Yritykset tekevät kustannussäästöjä verkkolaskujen vastaanoton myötä. Verkkolaskun käyttö säästää myös aikaa, koska se poistaa turhat työvaiheet ja näin ollen tehostaa laskujen käsittelyä. Tehokkaimman hyödyn saa, kun yrityksellä on paljon laskutettavia asiakkaita. Verkkolaskut säästävät yrityksen kustannuksia ja käsittelyyn vaadittua aikaa. Verkkolaskujen käyttö edellyttää kuitenkin erillisen verkkolaskupalvelun sopimista sitä tarjoavan operaattorin tai pankin kanssa. (Itellan www-sivut 2014.)

Voisimme todeta seuraavia keskeisiä verkkolaskujen ominaisuuksia ja etuja:

- Kaikki paperin käsittelyyn liittyvät työtehtävät jäävät pois
- Sähköiset laskut ja verkkolaskut saapuvat perille nopeasti, mikä on erityisen tärkeää, kun käytetään ulkomaisia tavarantoimittajia.
- Verkkolaskutuksen osuus laskuista kasvaa nopeasti, sillä voidaan vastaanottaa sekä lähettää kaikkia formaatteja ja standardeja.
- Laskutietojen automaattinen keruu laskun kuvan kera tekee poikkeamien käsittelystä helppoa.
- Yrityksen henkilökunta käsittelee ohjelmistoa, mikä vähentää riippuvuutta ulkoisista konsulteista.
- Voidaan ottaa vastaan sähköisiä laskuja kaikkialta maailmasta. (ReadSoftin www-sivut 2014.)

Verkkolaskun vastaanottaja saa suurimman hyödyn verkkolaskuista. Kun lasku saapuu vastaanottajalle, niin se kirjautuu suoraan kirjanpitoon oikealle tilille sekä reskontraan ilman erillistä manuaalitalennusta. Tämä ehkäisee myös turhia virheitä käsittelyvaiheessa. Sähköisesti voidaan myös kierrättää ja hyväksyttää laskut, mikä tekee laskujen hyväksymiskierrosta nopeampaa. (Lindfors 2009, 24.)

Suomessa on useita verkkolaskuoperaattoreita. Verkkolaskuoperaattori on palveluntarjoaja, joka välittää sähköisiä laskuja myyjän ja ostajan tai näiden edustajien välillä. Verkkolaskuoperaattorin palvelutarjontaan voi kuulua myös laskujen arkistointi (Kirjanpitolautakunnan www-sivut 2014). Suomessa toimivia operaattoreita ovat mm Basware, Itella, TeliaSonera sekä pankit (Lahti & Salminen 2008, 85).

4.3.1 Myyntilaskut

Myyntilaskutusprosessi käynnistyy laskun laatimisella ja päättyy, kun suoritus on kohdistettu myyntireskontraan. Laskuttavan organisaation tehokkuuden kannalta laskun laatiminen sähköisesti, mahdollisimman automaattisesti ja tehokkaasti on lähettäjälle merkittävä asia. Laskutuksen kokonaisprosessi voi olla täysin sähköinen vain jos myös laskun vastaanottaja pystyy vastaanottamaan ja käsittelemään omat ostolaskunsa sähköisesti. (Lahti & Salminen 2008, 73.)

Myyntilaskut ovat tärkeä osa yritystä ja myyntilaskutuksen toiminta on yrityksen kannalta erittäin kriittistä. Prosessi hallitsee suurta osaa yrityksen likvidejä varoja, joten myyntilaskujen oikea jaksotus on erittäin tärkeitä. Sähköinen myyntilaskuprosessi voidaan jakaa seuraaviin vaiheeseen:

1. laskun laatiminen ja muodostaminen
2. laskun lähetys
3. laskun arkistointi ja myyntireskontra
4. suorituksen kuittaus. (Lahti & Salminen 2008, 74.)

Myyntilaskujen lähettäminen verkkolaskuina helpottaa laskuttajan työtä, kun työvaiheita jää pois. Enää ei tarvitse tulostaa, kuorittaa ja mapittaa laskuja. Myös vastaanottaja saa laskut nopeammin itselleen. Laskutustiedot ovat automaattisesti pääkirjanpi-

don käytettävissä, kun ne siirtyvät myyntireskontraan ja sieltä pääkirjanpitoon. Laskut on mahdollista arkistoida sähköisesti ja sieltä niitä on tarvittaessa helppo etsiä. Maksuviitteiden avulla pankkiin saapuneet kotimaiset suoritukset pystytään automaattisesti kohdistamaan oikeisiin myyntilaskuihin (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 24). Laaditut ja lähetetyt laskut tallentuvat automaattisesti kirjanpitoon ja myyntireskontraan, joka päivittyy automaattisesti pankista noudettavien sähköisten tiliotteiden ja viitesirtojen mukaan. Avoimia saatavia pystytään tarkastelemaan koko ajan ja tarvittaessa niistä pystyy tulostamaan maksumuistutukset. Avoimet saatavat pystytään myös tarpeen mukaan siirtämään perintätoimistoon sähköisesti ja useasti perinnän vaiheita voidaan myös seurata sähköisesti. Laskut kohdistuvat asiakas- ja tuoterekisteriin, mikä mahdollistaa kattavan myynnin seurantaraportoinnin (ProCountorin www-sivut 2014).

Sähköinen taloushallinto-ohjelma mahdollistaa myös sen, että asiakas voi tehdä osan taloushallinnon työvaiheista itse. Esimerkiksi: asiakas voi tehdä itse omilla tunnukillaan ohjelmistossa myyntilaskut ja laskuttaa ne asiakkailleen. Tällöin asiakkaan itse tekemät laskut ovat välittömästi tilitoimiston käytettävissä jatkotoimenpiteisiin, eikä asiakkaan tarvitse erikseen toimittaa myyntilaskuja tilitoimistoon. Asiakkaan aikaa ja vaivaa säästyy sekä paperikustannuksissa tulee säästöä. (ProCountorin www-sivut 2014.)

4.3.2 Ostolaskut

Ostolaskut voidaan myyntilaskujen tapaan vastaanottaa pankkien tai muiden operaattoreiden kautta verkkolaskuina. Taloushallinnon ostolaskuprosessi käynnistyy, kun yritys saa laskun ostamastaan palvelusta, ja päättyy vasta, kun maksu on suoritettu, kirjattu ja arkistoitu tarkastelua varten. Seuraavia vaiheita kuvaa yrityksen ostolaskuprosessia:

1. laskun saapuminen
2. tapahtuman tiliöinti taloushallinnon ohjelmaan (tarkastus ja hyväksyntä)
3. päivitys ostoreskontraan maksatus. (Lahti & Salminen 2008, 50–51.)

Sähköisiin ostolaskuihin siirtyminen ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, mikä tarkoittaa, että osa ostolaskuista tulee edelleen paperisena ja jotta kaikki laskut voitaisiin käsitellä sähköisesti, niin tulee paperiset laskut skannata sähköiseen muotoon (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 26). Sähköinen taloushallinto mahdollistaa ostolaskujen täysin sähköisen käsittelyn. Laskut voidaan ottaa vastaan verkkolaskuina, skannauspalvelun kautta tai tallentaa manuaalisesti. Tallennuksen yhteydessä laskut siirtyvät hyväksyttäviksi, kirjanpitoon ja ostoreskontraan odottamaan maksuunpanoa. Ennen ostoreskontran käsittelyä laskut tarvitsee tarkastaa ja hyväksyä. Tarkastaminen ja hyväksyminen onnistuvat helposti ajasta ja paikasta riippumatta Internetin välityksellä. Toimenpide tapahtuu sähköisellä ostolaskujen kierrätysjärjestelmällä. Tarkastus- ja hyväksymisketjussa voi olla useita eri henkilöitä. Kierrätyksessä olevia laskuja pysyy helposti seuraamaan ja tarvittaessa käsittelijöille voidaan lähettää automaattisesti muistutus, jos käsittely viivästyy. Kun kaikki käsittelijät ovat hyväksyneet laskut, laskut siirretään ostoreskontraan, josta ne siirtyvät pääkirjanpitoon joko automaattisesti tai erillisellä siirrolla. Ostolaskuille on mahdollista määritellä oletustiliöintejä, jolloin laskut kirjautuvat automaattisesti oikeille tileille. Laskujen maksu hoidetaan tekemällä maksatustiedosto, joka siirretään pankkiin. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 27.)

Sähköisen taloushallinnon käytettäessä ei tarvita erillistä maksuliikenneohjelmaa, sillä ohjelmisto sisältää pankkiyhteydet. Ostoreskontra ja kirjanpito päivitetään automaattisesti sähköisten tiliotteiden perusteella. Kun laskut on maksettu, siirretään maksatustiedot ostoreskontraan, josta laskut kuittaantuvat ja siirtyvät kirjanpitoon. Myös ostovelkoja voidaan seurata koko ajan ajantasaisesti. Avoimista ostoveloista on mahdollista tulostaa erilaisia raportteja. Kaikki laskut tallentuvat sähköiseen arkistoon ja mikäli ostolaskut vastaanotetaan verkkolaskuina tai ne skannataan järjestelmään, ei paperisia ostolaskuja tarvitse erikseen arkistoida. (ProCountorin www-sivut 2014.)

4.4 Palkkahallinto

Palkkahallinto ei kuulu jokaisen tilitoimiston palveluihin. Jotkut tilitoimistot hoitavat vain osan palkkahallinnosta ja osa tilitoimistoista hoitaa koko palkkahallinnon. Palk-

kahallinnolla tarkoitetaan palkkojen laskemista, maksamista ja lakisääteisen palkka-kirjanpidon tekemistä. Palkkahallintoon sisältyy myös mahdolliset työsopimuksien ja palkkatodistuksien laatiminen sekä palkkoihin liittyvien kuukausi- ja vuosi-ilmoitusten lähettäminen. Palkkahallinto perustuu tilitoimiston ja asiakasyrityksen väliseen sopimukseen. Sopimuksessa on määriteltynä haluttujen palvelujen sisältö sekä laajuus. (Ilkkala 2006, 33.)

Palkkahallinnon hoitamiseen tarvitaan paljon monipuolista osaamista. Palkkahallinnon asiat ovat yleisesti lainsäädännön alaisia ja siksi ne tulee tuntea hyvin. Palkkalaskenta voi olla erittäin haastava, kun palkanlaskenta asiakkaat alkavat nousta kymmeniin ja satoihin. Nykyaikana palkkahallinto voidaan hoitaa sähköisesti taloushallinnon ohjelmistoilla. Sähköisiin ohjelmistoihin sisältyy tai niihin saadaan liitettyä palkanlaskentaohjelmisto, jonka avulla voidaan hoitaa palkkojen laskeminen, maksaminen ja niihin liittyvät ilmoitukset. (Salmi & Vahtera 1998, 65-66.)

Palkkalaskentaa varten tarvittavat verokorttitiedot voidaan siirtää sähköisesti suoraan Verohallinnosta yrityksen palkkajärjestelmään. Tehdyt työtunnit voidaan syöttää erilliseen ohjelmaan, josta ne siirtyvät suoraan palkanlaskentaan ja laskutukseen. Kun palkat on laskettu, muodostetaan maksutiedosto ja siirretään sen pankkiin, samana tiedot siirretään kirjanpitoon. Vuoden lopussa palkkalaskentaohjelmistossa on mahdollisuus hoitaa automaattisesti verottajalle ja vakuutusyhtiölle vuosi-ilmoitukset, jotka lähetetään sähköisesti. Palkkalaskelmat myös arkistoituvat automaattisesti ohjelmistoon, josta palkanlaskija voi lähettää ne automaattisesti eteenpäin näitä tietoja hyödyntäville sidosryhmille. Käsiteltäessä palkkatiedot suoraan sähköiseen järjestelmään ei palkansaajalle tarvitse välttämättä enää lähettää paperista palkkalaskelmaa kotiin, vaan palkansaaja voi saada palkkalaskelman e-kirjeenä tai voi itse käydä netin kautta palkkaohjelmasta katsomassa omat palkkatietonsa omilla tunnuksillansa. (Salmi & Vahtera 1998, 65-66.)

Sähköisen taloushallinnon avulla voidaan myös nopeuttaa työntekijöille maksettavien maksujen, kuten matka- ja kululaskujen, käsittelyä. Henkilö voi itse laatia omat matka- ja kululaskunsa suoraan järjestelmään, jolloin laskujen moninkertainen tallennus ja käsittelytyö jäävät pois. Laskun laadinta netissä on helppo ja ohjelma sisältää matkalaskurin ja verottajan vahvistamat päivärahojen ja kilometrikorvausten

enimmäismäärät. Matkalaskuun liittyviä kuitteja ei tarvitse toimittaa tilitoimistoon, vaan ne skannataan laskun liitteeksi. Kun matkalasku on tallennettu, se siirtyy sähköisesti laskun tarkastajalle hyväksyttäväksi. (Helanto ym. 2013, 46.)

4.5 Raportointi

Sähköisen taloushallinnon myötä myös raportointi siirtyy Internetiin. Raportoinnin prosessi alkaa vasta, kun muut prosessit on päätetty loppuun, esimerkiksi kuukausittain. Taloushallinnon raportit jakautuvat kahteen eri päätyyppiin: ulkoisiin raportteihin ja sisäisiin raportteihin. Ulkoiset raportit täyttävät yrityksen lakisääteiset vaatimukset. Näihin kuuluvat esimerkiksi tulolaskelma- ja taseraportit, kuten myös viranomaisilmoitukset. Lakisääteisiä raportteja ovat myös pää- ja päiväkirjaraportit, jotka sisältävät kirjanpidon tapahtumat. Sisäiset raportit ovat yrityksen sisäiseen käyttöön tarkoitettuja raportteja. Yleensä ne ovat johdolle tarkoitettuja raportteja, joilla seurataan esimerkiksi myyntiä, kustannuksia ja kannattavuutta. Sisäisen laskennan raportoinnissa keskitytään toteumaraporttien lisäksi budjetin ja muiden ennusteiden raportointiin sekä toteutumien vertaamiseen. Yrityksen sisäinen raportointi vaihtelee yrityksen omien tarpeiden mukaan. (Lahti & Salminen 2008, 147–149.)

Asiakasyrityksen etujen mukaista on, että yritys arvioi omat raportointitarpeensa ja sen, pystyykö tilitoimisto täyttämään ne. Sähköinen ohjelmisto tuottaa kirjanpitolain vaatimat tuloslaskelman ja taseen sekä päiväkirjan ja pääkirjan. Näiden lisäksi ajantasaisina raportteina saadaan kassavirta-laskelma, projektiraportit sekä kirjanpidon vertailuraportteja. Joissain sähköisistä ohjelmistoissa voidaan myös laatia tilikauden päättyessä elektroninen tilinpäätöskirja. Tietotekninen kehitys on johtanut siihen, että esimerkiksi tilinpäätös saadaan yhä nopeammin tehtyä ja siitä myös pystytään poraamaan esimerkiksi aina yksittäisen laskun tasolle. Se säästää taloushallintohenkilöstön aikaa ja vapauttaa heitä tuottavampaan työhön. Raportit ovat ohjelmistossa saatavina ajan tasalla milloin ja missä vain Internetin välityksellä. (Granlund & Malmi 2004, 50–53.)

Raportointiprosessi sisältää raportin muodostamisen ja sen jakamisen. Raporttien jakelu voidaan hoitaa sähköisesti esimerkiksi raporttiportaalien tai sähköpostin välityk-

sellä. Tilitoimistoille tehokkain tapa järjestää raportointi asiakkaille on itsepalvelu, jossa asiakkaalla on pääsy taloushallintojärjestelmiin käyttäjä-oikeuksiensa mukaisesti. (Lahti & Salminen 2008, 151.)

Ajan tasalla olevasta kirjanpidosta saadaan arvokasta tietoa yrityksen päätöksentekoa varten. Kun kirjanpito on hoidettu mahdollisimman tehokkaasti sähköisiä järjestelmiä hyödyntäen, tieto on hyvinkin nopeasti saatavissa. Tavallisten kirjanpitoraporttien lisäksi sähköisen taloushallinnon ohjelma tarjoaa hyvät mahdollisuudet sisäiseen laskentaan sekä erilaisiin myyntien, ostojen ja palkanlaskennan raportteihin. (Lindfors 2009, 75.)

4.6 Viranomaisilmoitukset

Tällä hetkellä yritykset voivat lähettää sähköisesti monia erilaisia viranomaisilmoituksia, mm. arvonlisävero- ja työnantajasuorituksen-ilmoituksia niin sanottuja ALV- ja TAS-ilmoituksia, TyEL-ilmoituksia eli työeläkevakuutus ilmoituksia, palkkojen vuosi-ilmoituksia sekä veroilmoituksia. Viranomaisilmoituksia lähetetään esimerkiksi Verohallinnolle, Patentti- ja rekisteri-hallitukselle, Tilastokeskukselle, Kelalle, työeläkeyhtiöille, Tullille ja Ympäristöministeriölle. Parhaimmillaan ilmoitukset ovat kytketty yrityksen taloushallintoon ja niistä muodostuu automaattisesti kirjanpito-merkintä sekä lasku, mikäli yritykselle tulee ilmoituksen laadinnan yhteydessä maksettavaa (esim. alv-ilmoituksen kohdalla). (Suomen yrittäjin [www-sivut](http://www.suomenyrittajat.fi) 2014.)

Sähköisiin asiointipalveluihin tulee tunnistautua Katso - tunnisteella. Katso-tunniste on maksuton ja pääsääntöisesti sen saa yrityksen henkilö, jolla kaupparekisteriotteen mukaan on nimenkirjoitusoikeus eli oikeus toimia yrityksen puolesta. Käyttäjaoikeuden voi myös myöntää toiselle yritykselle tai henkilölle, joka saa valtuuden asioida sähköisissä asiointipalveluissa yrityksen puolesta. Tämä on hyödyllinen ominaisuus tilitoimistoille, sillä valtuutuksien avulla ne voivat lähettää viranomaisilmoituksia asiakkaidensa puolesta. (Verohallinnon [www-sivut](http://www.vero.fi) 2014.)

Yleisimpiä viranomaisilmoituksia ovat Verohallinnolle lähetettävät veroilmoitukset. Veroilmoitusten lähettäminen sähköisesti vähentää niissä olevia virheitä, sillä

useimmat taloushallintojärjestelmät muodostavat veroilmoituksesta Verohallinnolle lähetettävän tiedoston automaattisesti. Verohallinto ylläpitää Verotili-palvelua, joka on maksuton sähköisen asioinnin palvelu. Verotili-palvelussa veronmaksaja voi antaa sähköisesti oma-aloitteisten verojen kausiveroilmoitukset, nähdä verotilin saldon ja tilitapahtumat, veron maksamista varten tarvittavan verotiliviitteen ja maksuohjeet, veron ilmoitus- ja maksujakson sekä arkistossa olevat tiliotteet ja ilmoitukset. (Verohallinnon [www-sivut](#) 2014.)

Katso-tunnistella pystyy lähettämään myös palkanlaskennasta eläkevakuutuksen ja tapaturmavakuutuksen vuosi-ilmoitukset vakuutusyhtiölle sekä tekemään Kansaneläkelaitoksille sairaspäiväraahakemuksia. Myös Tullille tehtävät kuukausi-ilmoitukset pystytään lähettämään sähköisesti katso-tunnisteella. (Verohallinnon [www-sivut](#) 2014.)

4.7 Sähköinen arkistointi

Kaikki yrityksen tositteet ja raportit voidaan säilyttää sähköisessä muodossa; ainoa poikkeus tähän on kuitenkin tasekirja, joka tulee säilyttää paperisessa muodossa. Kaikki tilikauden tositteet tulee säilyttää 6 vuotta verotuksen päättymisestä. Kirjanpidon asiakirjat, kuten tasekirja, erittelyt, pääkirja ja päiväkirja tulee säilyttää vähintään 10 vuotta. (Taloushallintoliiton [www-sivut](#) 2014.)

Sähköisessä taloushallinnossa tositteita tallennetaan, täydennetään ja hyväksytään automaattisesti ja sähköisin toimenpitein. Tällöin myös arkistointi järjestetään sähköisesti. Mikäli tosite on alun perin saatu paperisena se skannataan sähköiseen muotoon, jolloin se on arkistoitava sähköisesti. Ainoa lakisääteisesti paperilla säilytettävä asiakirja on tasekirja, muu taloushallinnon materiaali voidaan säilyttää sähköisessä muodossa. Sähköinen arkistointi on helppo tapa säilyttää tilikauden tositteita, jolloin niille vaadittu tila on huomattavasti pienempi kuin paperisten versioiden säilyttämiseen vaadittu tila. Samalla materiaaliin pääsee käsiksi mistä vain ja milloin vain, mikäli se on tehty mahdolliseksi esimerkiksi yrityksen intranetin tai muun palvelun kautta. (Lahti & Salminen 2008, 167.)

Sähköisestä arkistoinnista saadaan suurin hyöty, kun tieto on kaikkien sitä tarvitsevien saatavilla. Usein arkistointiohjelmistoissa ja -palveluissa on laajat mahdollisuudet käyttäjäoikeuksien määrittelyyn. Tilitoimiston asiakas löytää tarvitsemansa ostolas-kun sähköisessä taloushallinnossa nopeammin, kuin olisi perinteisessä taloushallinnossa pyytänyt etsimistä tilitoimistolleen. (Helanto ym. 2013, 52.)

4.8 Sähköinen taloushallinto pilvipalveluna

Sähköisen taloushallinnon ohjelmistot myydään internetselaimessa toimivina palveluina, joita kutsutaan joko pilvipalveluiksi tai SaaS eli Software as a Service palveluiksi. Asiakasyritys käyttää sovellusvuokrauspalveluita pohjautuen kiinteään kuukausimaksuun. Tällöin ohjelmistotuotteen tarjoajalla on kaikki vastuu järjestelmän toimivuudesta. Tarjoaja järjestää myös käyttöympäristön itse tai alihankintana. Ohjelmisto sijaitsee palveluntarjoajan ympäristössä ja sitä käytetään esim. selaimen tai työpöytäyhteyden kautta. (Helanto ym. 2013, 35-37.)

Tilitoimiston kannalta pilvipalveluina hankituilla yritysohjelmistoilla on usein etuja. Pilvipalvelun käyttöönotto on usein nopeaa, edullista ja laajentaminen helppoa. Verkkoyhteyksien on toimittava ja tilitoimiston ei tarvitse investoida omiin laitteisiin tai huoltaa niitä. Tuki- ja ylläpitopalvelut kuuluvat automaattisesti hintaan, käyttäjä on ajasta ja paikasta riippumaton. Pilvipalvelun heikkous on se, että tietoturvariskit kasvavat, kun toimitaan verkossa. Tietoturvan osalta käyttäjän kannattaa varmistaa, että tiedonsiirtoyhteydet ovat salattuja ja sisään kirjautumisessa käytetään käyttäjätunnukset, kiinteät salasanat sekä vaihtuvat salasanat, aivan kuin verkkopankissakin. (Helanto ym. 2013, 39.)

4.9 Sähköisen taloushallinnon mahdollisuudet ja heikkoudet

Tilitoimiston kannalta sähköinen taloushallinto tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia niin työtapojen kuin liiketoiminnankin kehittämiseen. Toisaalta uusiin toimintamalleihin siirtymiseen sisältyy aina haasteita. Monet yritykset ja tilitoimistot ovat kuitenkin ottaneet sähköisen taloushallinnon ohjelmistot käyttöön. (Helanto ym. 2013, 15.)

4.9.1 Vahvuudet ja mahdollisuudet

Verrattuna perinteiseen paperisia prosesseja ja manuaalisia työvaiheita sisältävään taloushallintoon, tarjoaa sähköinen taloushallinto monia etuja (Lahti & Salminen 2008, 27).

Tärkein sähköisen taloushallinnon tuomista eduista ovat tehokkuus ja nopeus. Työn laatu paranee ja virheiden määrä vähenee. Tietoja ei tallenneta enää pelkästään käsin, mikä pienentää tallennus- ja laskuvirheiden määrää. Sähköisessä muodossa olevaa kirjanpitoaineistoa on nopea siirtää, varastoida ja siitä on helppo etsiä haluamansa tieto. (Lahti & Salminen 2008, 28–29.)

Pääkirjanpidon jaksotusten ja täsmäytysten automatisointi nopeuttaa kirjanpidon valmistumista ja raportointia. Raportit jotka muodostuvat kirjanpidosta ovat reaaliaikaisempia verrattuna perinteisiin toimintatapoihin, mikä helpottaa myös yrityksen johtamista ja reagoimista liiketoiminnan muutoksiin nopeammin. (Helanto ym. 2013, 16.)

Sähköinen taloushallinto mahdollistaa sen, että tilitoimiston ja asiakasyrityksen sijainnilla ei ole enää merkitystä. Uusien sähköisten järjestelmien kehittymisen myötä tietoa pystytään käsittelemään ajasta ja paikasta riippumatta. Tämä kasvattaa etätöön, osa-aikatyön ja muiden ajallisesti joustavien työtapojen mahdollisuuksia tilitoimistoalallakin. Tilitoimiston asiakasyritys voi hakea suoraan tarvitsemansa tiedon itse järjestelmästä, eikä sen tarvitse ottaa ensin yhteyttä tilitoimistoon. (Lahti & Salminen 2008, 28.)

Taloushallinnon prosessien tehostuessa saadaan aikaan myös kustannussäästöjä. Niitä saavutetaan esimerkiksi arkistointitilan tarpeen, postituskulujen ja paperin käytön vähenemisen vuoksi. Paperin kulutuksen vähenemisen lisäksi sähköinen taloushallinto on yleisesti ympäristöystävällisempi tapa järjestää taloushallinto verrattuna perinteiseen paperiseen taloushallintoon. Ympäristöystävällisyys näkyy muun muassa paperin kulutuksen, kuljetukseen liittyvien päästöjen, tulostimien ja muiden laitteiden energian kulutuksen sekä arkistointitilojen sähkön ja lämmön kulutuksen vähenemisenä. (Lahti & Salminen 2008, 29.)

Sähköiseen taloushallintoon parantaa tilitoimistojen prosessien tehokkuutta ja nopeutta, tarjoaa kustannussäästöjä, alentaa ympäristön kuormitusta ja vähentää virheitä. Nämä kaikki vaikuttavat siihen, että tilitoimistojen kilpailukyky ja kasvumahdollisuudet paranevat. Sähköisen taloushallinnon avulla voidaan kehittää uusia palveluja sekä parantaa palvelun laatua tilitoimistoissa. Uudet palvelut ja nopeampi taloudellinen raportointi vaikuttavat tilitoimiston arkeen ja mahdollistavat laadukkaiden taloushallintopalveluiden tuottamiseen asiakkaille. (Helanto ym. 16-18.)

4.9.2 Heikkoudet ja uhat

Sähköinen taloushallinto tuo tilitoimistolle suuria ja merkittäviä etuja liiketoimintaansa, on siinä myös tekijöitä, jotka voivat nousta riskiksi. Yleisiä haittoja ovat puutteet standardeissa ja yhteensopivuusongelmat atk-ohjelmistoissa. Sähköisen taloushallinnon käytön otossa usein ongelma on se, ettei tilitoimistojen asiakkaille ole tarvittavia valmiuksia siirtyä sähköiseen taloushallintoon. Yhtenä ongelmana sähköiseen taloushallintoon siirryttäessä nähdään käytössä olevien ohjelmien muokkaamiseen ja kokonaan uusien järjestelmien hankkimiseen liittyvät kustannukset. Käytön otto vaatii useimmiten myös henkilöstön osallistumista ohjelmistokoulutuksiin, jotka osaltaan nopeuttavat käyttöönottoprosessia, mutta toisaalta lisäävät kustannuksia. Sähköiseen taloushallintoon siirtymisen aiheuttamien kustannuksien ohella ongelmia on koettu myös palvelujen hinnoittelussa. Kun sähköisessä taloushallinnossa kaikki tiedot pyritään pitämään sähköisessä muodossa, asettaa se omat haasteensa tietoturvalle. Kun tilitoimisto siirtyy käyttämään sähköistä taloushallintojärjestelmää esimerkiksi pilvipalveluna, usein kaiken tietoturvaan ja varmentamiseen liittyvän ylläpidon hoitaa järjestelmätoimittaja. Sähköisessä taloushallinnossa hyödynnetty tietotekniikka saattaa tuottaa myös ongelmia. Monet tilitoimistot sekä heidän asiakasyrityksensä ovat myös liiketoiminnaltaan ja kooltaan niin pieniä, etteivät koe saavuttavansa riittävää hyötyä sähköiseen taloushallintoon siirtymisestä. (Helanto ym. 2013, 17-20.)

Riskejä voidaan hallita tehokkaasti ohjelmistotoimittajan avulla, siitä syystä on todella tärkeää valita ohjelmisto, johon luotetaan. Sähköisessä taloushallinnossa ohjelmis-

totoimittajasta tulee tilitoimistolle kumppani, jonka valinta on tilitoimistolle merkittävä strateginen valinta. Ohjelmiston tulisi olla laajassa käytössä ja ohjelmistotoimittaja on sitoutunut sen pitkäjänteiseen kehittämiseen. ”Luotettavan ohjelmistotoimittajan kanssa myös korostuva tietoturvan merkitys on huomioitu ja tietoturvaan liittyvät riskit ovat hallinnassa.” (Helanto ym. 2013, 19.)

5 TUTKIMUKSEN KULKU

Opinnäytetyön aiheena on tutustua kolmeen taloushallinto-ohjelmaan, vertailla niitä ja lopuksi valita taloushallinto-ohjelma Tilitoimisto X Oy:n käyttöön. Toimeksiantajani päätti ottaa tutustuttavaksi ja vertailtavaksi seuraavat kolme ohjelmistoa:

1. Festum Software Oy:n tarjoama sähköinen kirjanpito-ohjelmisto E-talous.fi
2. ProCountor International Oy:n tarjoama sähköinen taloushallinnon ohjelmisto ProCountor
3. Lemonsoft Oy:n tarjoama sähköinen taloushallinto-ohjelmisto Lemonsoft

Ohjelmien vertailun jälkeen valitaan käyttöön otettava ohjelmisto sekä perustellaan johtaneet seikat. Opinnäytetyön aihe rajataan käsittelemään ohjelmistojen vertailuja ja uuden ohjelman valintaa. Opinnäytetyössä perehdytään ainoastaan ohjelmiston valintaan, niiden ominaisuuksien tarkasteluun ja tämän hetkisen ohjelman ongelmien haasteisiin. Tarkoituksena on valita yksi taloushallinto-ohjelma, joka tullaan ottamaan käyttöön Tilitoimisto X Oy:ssä. Käyttöönottovaihe rajataan opinnäytetyön ulko-puolelle.

Opinnäytetyön tarkoituksena on löytää edullinen ja helppokäyttöinen taloushallinto-ohjelma tilitoimistolle. Empiirinen osuus keskittyy ohjelmistojen vertailuun ja ohjelman valintaan. Tutkimus aloitetaan ohjelmistojen kartoituksella, jossa ohjelmistot punnitaan valittujen kriteerien mukaan. Opinnäytetyössä käytetään kvalitatiivista menetelmää haastatteleamalla tilitoimiston toimitusjohtajaa ja työntekijöitä.

Haastattelujen teemoina oli selvittää lähtökohta eli minkälaisesta tilanteesta tilitoimisto aluksi lähtee ennen siirtymistään uuden taloushallinnon sähköisten palveluiden

käyttäjäksi. Mikä ohjelmisto nykyisin on käytännössä? Mitkä asiat vaikuttivat valintaan siirtyessä uusiin palveluihin? Haastatteluissa on käsitelty, mitä ohjelmistojen ominaisuuksia voidaan käyttää valintakriteereinä ja mitä odotuksia ja toiveita on?

Haastattelin opinnäytetyötäni varten tilitoimiston yrittäjää ja kahta kirjanpitäjää. Kaikilla haastateltavilla on kokemuksia kirjanpito-ohjelmistojen käytöstä. Haastattelujen tavoitteena oli käsitellä Tilitoimisto X Oy:n työntekijöiden mielipiteitä uusien ohjelmistopalveluiden hankintakriteereistä. Minkälaisia odotuksia heillä on ohjelmista ja tulevaa palvelua kohtaan. Haastattelukysymysten aiheet löytyvät opinnäytetyön liitteestä 1.

Haastattelut on tehty tilitoimiston tilassa ja nauhoitettu. Nauhoittaminen oli hyvä ja helppo keino aineiston keräämiseksi. Nauhoittamisesta on kerrottu etukäteen ja saatu lupa haastateltavilta. Sen jälkeen tehtiin nauhoitusten purkaminen tekstimuotoon eli litterointi. Litteroinnin jälkeen aloitettiin haastattelujen tutkimuksellinen käsittely.

5.1 Tilitoimiston esittely

Toimeksiantajayrityksenäni on Tilitoimisto X Oy. Tilitoimisto on Taloushallintoliiton auktorisoima ja se on taloushallintoliiton jäsen. Tilitoimisto X Oy:n toiminnan tavoite on laadukkaan kirjanpidon ja siihen läheisesti liittyvien palveluiden tarjoaminen pienille ja keskisuurille yrityksille, asiakkaan tarpeet huomioiden. Tilitoimisto X Oy tarjoaa kirjanpidon ja taloushallinnon kattavia palveluja yrityksille ja yhdistyksille sekä yksityisille henkilöille. Asiakkaiden määrä tällä hetkellä on noin 200.

Yrityksen tarjoamat taloushallintopalvelut ovat liikekirjanpidon hoitaminen, palkanlaskenta, myyntilaskutus ja reskontrien hoitaminen sekä maksuliikenne. Palkanlaskennan lisäksi tilitoimisto tarjoaa yrityksen henkilöstöhallintoon liittyviä palveluja ja konsultointipalveluja.

5.2 Miksi uusi taloushallinnon ohjelma?

Tämänhetkinen kirjanpito-ohjelma Tilitoimisto X Oy:n käytössä on Tikon. Ohjelma on ollut käytössä jo kymmenen vuotta. Tikon kattaa talous-, materiaali- ja palkkahallinnon keskenään integroidut prosessit. Tilitoimisto X Oy:n käytössä ovat:

- kuukausikirjanpidon, tilinpäätöksen ja sisäisen laskennan prosessit (sis. myös käyttöomaisuuden hallinnan ja konsernilaskennan prosessit)
- palkkahallinnon prosessi
- raportointiprosessit (sis. myös sidosryhmäraportoinnin prosessit)

Tikon on helppo käytössä ja mahdollistaa valita juuri ne osat, joita tarvitaan. Modulaariset sovellukset voidaan ottaa joustavasti käyttöön vaikka yksi kerrallaan, tarpeiden ja tilanteiden mukaan. Lisäksi ohjelmissa on huomioitu tilitoimistojen erityistarpeet.

Vaikka Tikon on käytännöllinen, selkeä ja yksinkertaisen tehokas ratkaisu tilitoimistolle ja Tikonin kirjanpito on laadittu taloushallinnon ammattilaiselle, se on kallis pienelle tilitoimistolle. Ohjelman ylläpidon hinta on päätekijä, miksi Tilitoimisto X Oy haluaa vaihtaa sen. Sähköinen taloushallinto on kehittynyt viime aikoina huomattavasti ja Tilitoimisto X Oy haluaa saada järjestelmän, joka soveltuu erinomaisesti asiakasyrityksen ja tilitoimiston yhteiskäyttöön. Ohjelmiston avulla voisi hoitaa mm. myyntilaskutuksen, ostolaskujen käsittelyn, reskontran, palkkalaskennan, kirjanpidon, yrityksen talouden seurannan ja sähköisen arkistoinnin, sekä saisi myös samalla ilman eri sopimusta käyttöön myös mm. kattavat verkkolaskuyhdistykset, tulostuspalvelun, skannauspalvelun, pankkiyhteydet sekä sähköiset viranomaisilmoitukset. Edellä mainittuja ohjelmiston ominaisuuksia on olemassa Tikonissa, mutta tässä kohdassa taas syntyy ongelma kustannuksista. Aina kun halutaan saada uusia moduuleja tai sovelluksia ohjelmistoon lisenssinmaksun lisäksi ylläpidon kustannukset kasvavat. (Nieminen, Keiho & Jalni henkilökohtainen tiedonanto 2.5.2014.)

Toinen syy miksi Tilitoimisto X Oy haluaa vaihtaa ohjelman on se, että Tikon ei ole kaikilta ominaisuuksiltaan monipuolinen ja joustava. Tikonin käytettäessä asiakkaalla on rajalliset käyttömahdollisuudet ohjelmistoon. Tilitoimistoyrittäjä ja kirjanpitäjät ovat tyytymättömiä muutamista ohjelmiston ominaisuuksista. Esimerkiksi Tikonissa

ostolaskujen tiliöinti ja maksaminen sähköisesti ovat monimutkaiset toimenpidot. Laskujen maksetuksi vieminen sisältää useita vaiheita. Tikonissa on helppoa tallentaa paperisia tositteita käsin. Tilitoimisto X Oy tarvitsee ohjelman, joka on suunniteltu sähköisille laskuille. Myös kuukausittaiset kausiveroilmoitukset eivät onnistu suoraan Tikonissa. Muodostetaan ensin ilmoitus ja Oiva-tiedosto ja lähetetään ilmoitus eteenpäin linkki-ohjelmiston avulla. Tikonissa tilinpäätökseen liittyvät asiakirjat eivät ole helposti saatavilla ja tiedon hankinta vanhasta tilikaudesta ei ole nopea (Nieminen, Keiho & Jalni henkilökohtainen tiedonanto 2.5.2014).

Tilitoimisto X Oy:n asiakkaina ovat yritykset, jotka lähettävät ja vastaanottavat sähköisiä laskuja ja ovat kiinnostuneita hoitamaan asioita tilitoimiston kanssa yhteistyössä. Tilitoimistolla on useita asiakkaita, joilla on käsin tallennettavaa materiaalia, mutta suuntaus on kuitenkin koko ajan enemmän sähköisempään taloushallintoon. Niistä syistä Tilitoimisto X Oy rupeaa vaihtamaan käytössä olevaa kirjanpito-ohjelmaa Tikonia kustannustehokkaaseen tilitoimiston kokonaisratkaisuun, jolla voi palvella asiakkaita niin sähköisellä kuin perinteisellä palvelumallilla.

5.3 Uuden ohjelman valintakriteerit

Ohjelmiston hankintakriteereihin vaikuttavat hyvin monet tekijät. Käyttöönoton varmuus ja helppous, käyttökustannukset ja raportointiominaisuudet erottuvat kuitenkin hieman muita kriteereitä tärkeimmiksi. Myös aikaisemmat kokemukset, toimittajan uskottavat resurssit ja suositukset ovat keskeisiä valintaperusteita. (Harjunkoski 2014, 24.)

Haastattelut osoittavat, että tärkeimpiä valintakriteerejä ovat ohjelmiston hankintahinta ja käyttökustannukset. Kaikkien haastateltujen mielestä tärkeitä valintakriteereitä ovat myös ohjelmistojen monipuolisuus ja joustavuus, sekä ohjelmiston helppokäyttöisyys. Lisäksi haastateltavien vastauksien mukaan merkittäviä kriteereitä ovat raportointimahdollisuuksien monipuolisuus ja helppous sekä se, että ohjelmisto helpottaa tilinpäätöksen ja tasekirjan laatimista. Haastattelujen perusteella ohjelmiston tärkeimmäksi valintakriteeriksi osoittautui miten ohjelmisto mukautuu muuttuviin

asiakastarpeisiin ja ohjelmiston avulla saatavat positiiviset asiakaskokemukset. (Nieminen, Keiho & Jalni henkilökohtainen tiedonanto 2.5.2014.)

Kirjanpito-ohjelmaa valitessa on pohdittava millaisia ominaisuuksia ohjelmasta halutaan tällä hetkellä ja millaisia toimintoja tulevaisuudessa mahdollisesti tullaan tarvitsemaan. Tilitoimisto X Oy:ssä ohjelmatarjonnan kartoitusvaiheessa uuden ohjelman kriteereiksi asetettiin:

- hankintahinta ja käyttökustannukset
- käyttöönoton varmuus ja helppous
- raportointimahdollisuuksien monipuolisuus
- yhteiskäyttömahdollisuus asiakkaan kanssa
- räätälöitävyys
- lisäosien monipuolisuus
- tarjotun käyttökoulutuksen kattavuus
- pilvipalvelujen laajuus (Nieminen, Keiho & Jalni henkilökohtainen tiedonanto 2.5.2014.)

5.4 Ohjelmistojen arviointi

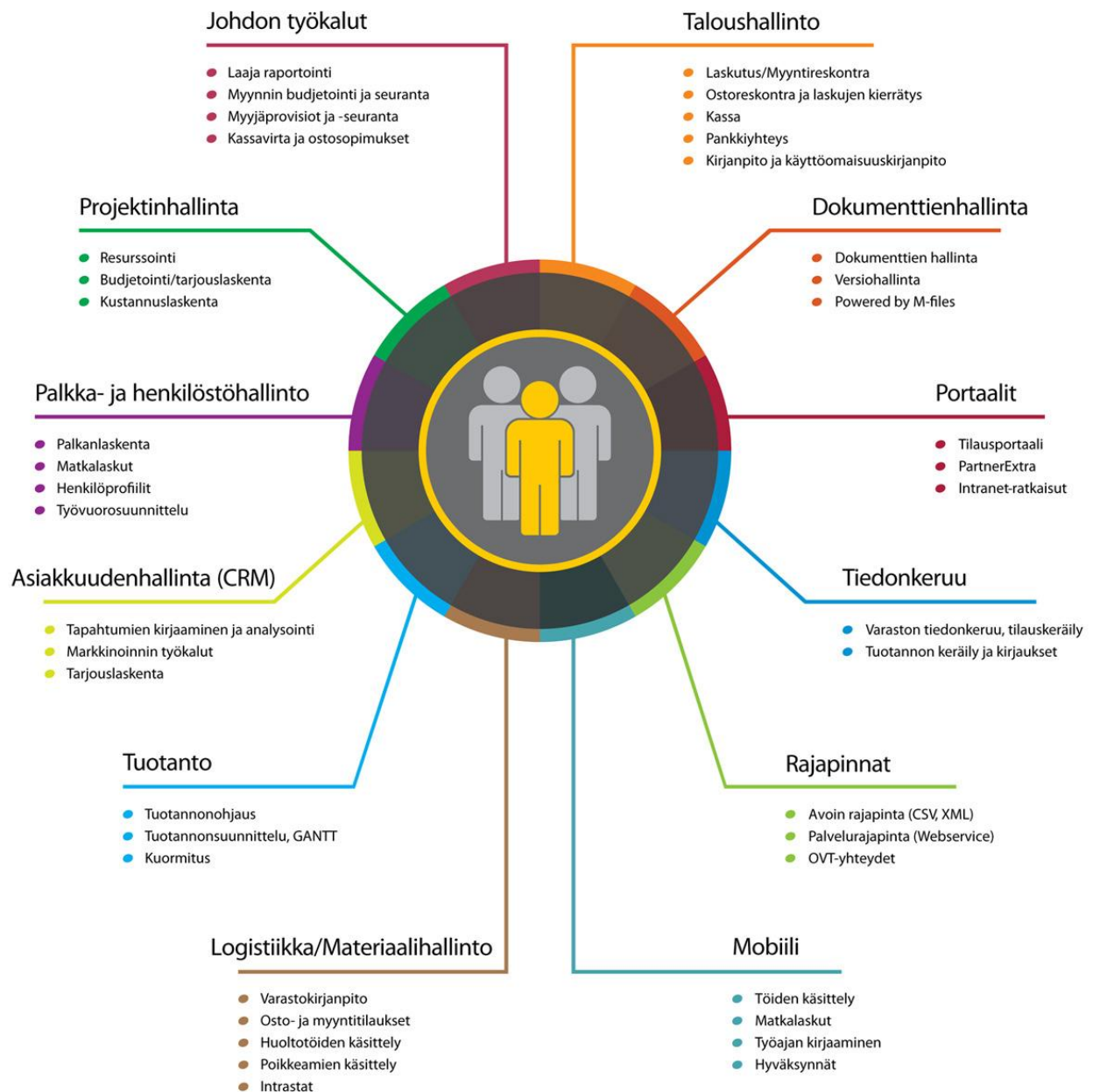
Tässä luvussa selvitettiin valittujen ohjelmistojen perusteet, perusmoduulit ja niiden ominaisuudet sekä määritellään niiden vahvuudet ja heikkoudet.

5.4.1 Lemonsoft

Lemonsoft Oy on Vaasassa sijaitseva ohjelmistotalo, joka valmistaa Lemonsoft -järjestelmiä. Yrityksellä on oma jälleenmyyjä- ja järjestelmätoimittajaverkosto, joka hoitaa ohjelmiston käyttöönottoon liittyviä palveluja ja muita tukipalveluita. Lemonsoftin asiakkaita ovat tuotannolliset yritykset, tukkuliikkeet, maahantuojat, erikoistavarakaupat, huoltopalveluyritykset, tilitoimistot sekä projektiliiketoimintaa tekevät yritykset. Lemonsoft – ohjelmisto soveltuu yrityksiin, joissa käyttäjien määrä on muutamasta henkilöstä noin sataan henkilöön. Lemonsoft on kokonaisvaltainen talouden- ja toiminnanohjauksen järjestelmä, joka huomioi myös toimialojen erityis-

piirteet. Lemonsoft - järjestelmä on alun perin suunnattu kaupan alalle, mutta siihen on liitetty uusia moduuleita, joten se sopii myös tuotantokäyttöön.

Lemonsoft on kokonaisratkaisu, joka koostuu lukuisista käyttöönotettavista ja erilaisista varioitavista moduuleista. Moduuleja ovat: taloushallinto, asiakkuudenhallinta, henkilöstöhallinto, logistiikka, tuotannonohjaus, johdon työkalut, projektinhallinta, rajapinnat, Web-portaalit sekä muut toimialakohtaiset ratkaisut. (Kuva 3)

Kuva 3. Lemonsoft Oy:n tuotteet ja palvelut. (Lemonsoft Oy:n www-sivut 2014)

Lemonsoft Taloushallinto -ohjelma uudistaa perinteisen taloushallinnon sähköiseen muotoon, mikä tehostaa toimintaa ja säästää resursseja. Ohjelma tarjoaa käyttöön runsaasti rutiineja helpottavia ominaisuuksia, kun sähköisessä muodossa olevien taloushallinnon dokumenttien hakeminen, käsitteleminen ja arkistointi helpottuvat. Lemonsoftin Taloushallintoon siirtymisen myötä vapautuu aikaa ja resursseja yrityksen ydintoimintoihin. Lemonsoft Taloushallinto -ohjelmaa kehitetään jatkuvasti taloushallintoalan asiantuntijoiden, kuten kirjanpitäjien ja tilintarkastajien kanssa. Heidän asiantuntemuksensa varmistaa sen, että ohjelma vastaa käyttäjien tarpeita.

Lemonsoft Taloushallinto sisältää:

- laskutus / myyntireskontra, sähköinen laskutus, ennakko- ja osamaksulaskutus, raportit
- perusrekisterit, kirjanpito, tasekirja, käyttöomaisuuskirjanpito, konsernikirjanpito, kirjanpitoarkisto
- ostoreskontra, osto- ja matkalaskujen hyväksyntä
- kassa, pankkiyhteys, veroilmoitus
- taloushallinnon automatisointi, automatisoidut raporttijaot.

Lemonsoft Oy tarjoaa tilitoimistoille loistavan, maksuttoman kumppaniohjelman, jossa on lukuisia etuja ja mahdollisuuksia niin liiketoiminnan kehittämiseen ja kasvuun. Lemonsoft tilitoimistokumppanina saa mm:

- Etuja ohjelmiston hankintaan
- Etuja tilitoimiston asiakkaan ohjelmahankintaan ja muita taloudellisia kannustimia, esim. vinkkipalkkion muodossa
- Apua myyntiin ja markkinointiin myyntitiimiltämme
- Valmiit myynnin ja markkinoinnin materiaalit
- Selkeä hinnoittelumalli loppuasiakkaille
- Vahvaa tukea tilitoimiston asiakastilaisuuksiin ja markkinointiviestintään
- Suoran yhteyden ohjelmistokehitystiimiin
- Oman nimetyn yhteyshenkilön
- Maksuttoman asiakaspalvelun
- Markkinoiden moderneimman ja laajimman ohjelmistokokonaisuuden

Tilitoimistokumppanilla on mahdollisuus tarjota omille asiakkailleen kattavaa Lemonsoft yritysohjelmistoa. Tilitoimistokumppanuuksien tuloksena saadaan kustan-

nussäästöjä ja toiminta tehostuu sekä tilitoimistossa että asiakasyrityksessä. Perustana kaikelle on, että tilitoimisto ja asiakasyritys käyttävät samaa järjestelmää. Luonnollisesti Lemonsoft tarjoaa tilitoimistolle ja yrityksille mm. reaaliaikaisen raportoinnin, kattavat johdon työkalut ja tunnuslukuraportit.

Yhteistyön hedelmänä on ylivertainen palvelukokonaisuus, joka sisältää kaiken tarvittavan niin tilitoimiston kuin tämän asiakkaiden kannalta. Lemonsoft luo tilitoimistoille ylivertaisen mahdollisuuden syventää asiakaspalveluaan tuomalla yhteiskäyttöisyyden kokonaisen moduulivalikoiman avulla. Erikoistuminen ja kokemuksen tuoma näkemys mahdollistaa parhaan tuen tilitoimistoille palvelun markkinoinnissa ja jalkauttamisessa tilitoimistojen asiakaskenttään.

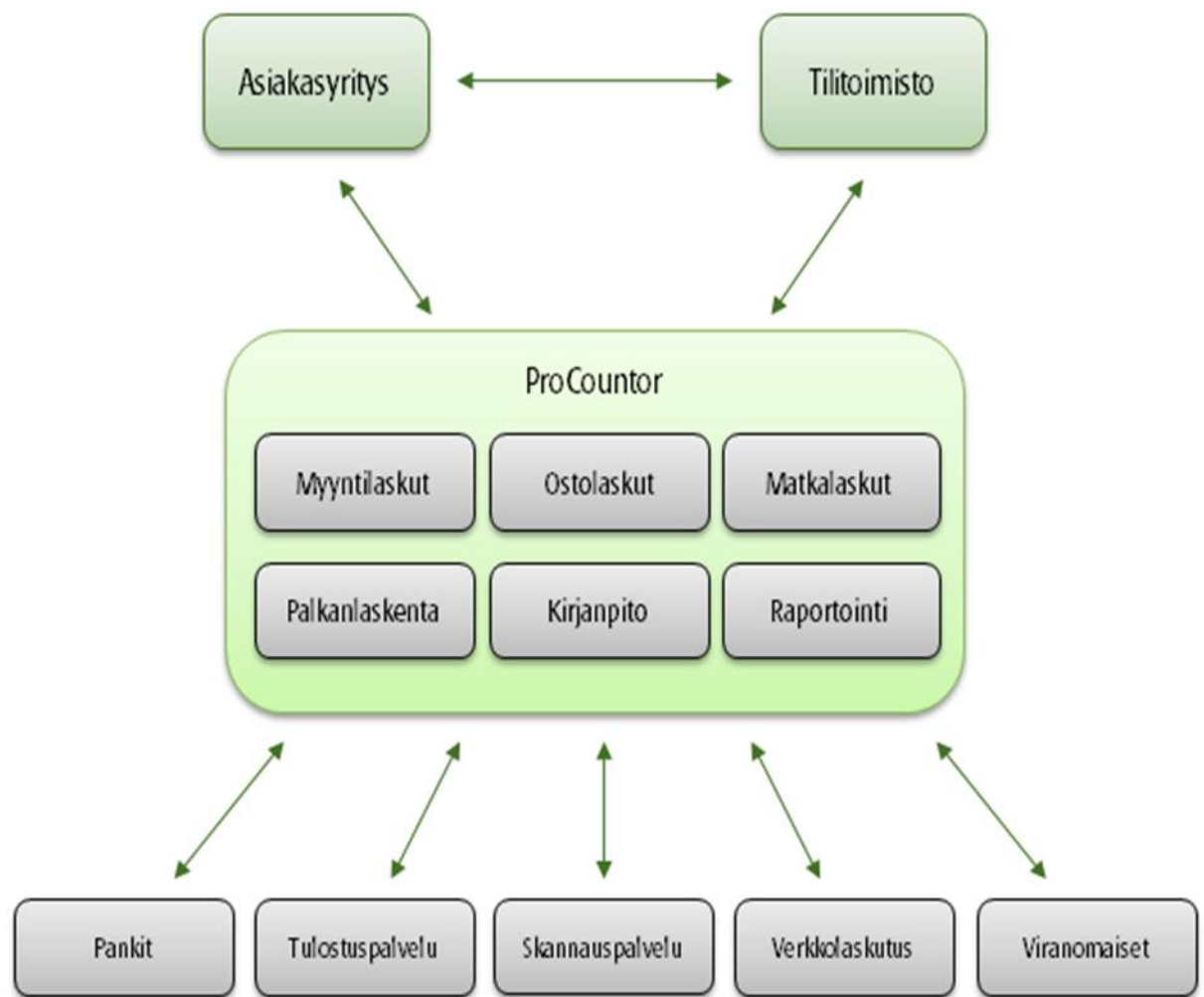
Lemonsoft - toiminnanohjausjärjestelmä sopii tilitoimistolle, koska se

- muokkautuu eri toimialojen tarpeisiin, alan erityispiirteet huomioiden
- mitoittuu ja räätälöityy yrityksen koon ja tilanteen mukaan
- toimii sekä työasemasovelluksina, portaaleina että mobiililaitteissa
- päivittyy liiketoiminnan muutostilanteissa.

Lemonsoft on ainoa ohjelmisto, jossa vaivaton ja kustannustehokas integrointi tilitoimiston ja asiakkaiden välillä, millä voidaan hoitaa sillä asiakkaiden laskut, maksut, palkanlaskennan ja myyntireskontran. Palvelu sisältää päivitykset ja varmuuskopioinnit suoritettuina sekä käyttötuen. Palvelun hinta määräytyy käyttäjämäärän mukaan, ts. vältetään sekavia tapahtumapohjaisia veloituksia

5.4.2 ProCountor

ProCountor International Oy vuonna 2001 perustettu suomalainen yritys, joka on osa Accountor - konsernin ohjelmistoliiketoimintaa. ProCountor on Internetissä toimiva sähköisen taloushallinnon ohjelmisto, joka sopii niin yrityksille kuin tilitoimistoille. Ohjelmiston avulla on mahdollista hoitaa mm. myyntilaskutus, ostolaskutus, ostolaskujen käsittely, matka- ja kululaskujen hallinta, palkanlaskenta, kirjanpito sekä monipuolinen raportointi. Ohjelmisto sisältää lisäksi yhteydet mm. verkkolaskujen lähettämiseen ja vastaanottamiseen, postituspalveluun, ostolaskujen skannauspalveluun, maksuliikenteen hoitamiseen ja viranomaisilmoittamiseen. (Kuva 4)

Kuva 4. ProCountorin palvelut. (Procountorin www-sivut 2014)

Kaikki ProCountor-tuotteet myydään internetissä toimivana ja selaimella käytettävänä pilvipalveluna. Mallin etuna on mm. se, että kaikki päivitykset ja varmistukset tapahtuvat automaattisesti eikä tarvitse omia asennuksia tai palvelimia. ProCountor ei myöskään edellytä investointeja lisensseihin vaan se myydään aina kuukausimaksullisena palveluna.

ProCountor tarjoaa ohjelmiston ja tuen sähköisen taloushallinnon hyödyntämiseen. Internetissä toimiva ohjelmisto sisältää kaikki tarvittavat ominaisuudet ja sopii myös yrityksen ja tilitoimiston yhteiskäyttöön.

ProCountor-ohjelmisto sisältää kaikki laskutuksessa ja myyntitapahtumien käsittelyssä tarvittavat työkalut. Laskut voidaan laatia ohjelmistossa joko yksitellen tai te-

hokkaasti suuremmissa erissä. Myyntilaskujen lähetys ProCountorista on vaivatonta ja tapahtuu aina samasta paikasta, lähtivät laskut sitten tulostuspalvelun kautta postitse, verkkolaskuina tai sähköpostitse. Erillistä sopimusta tulostuspalvelun tai verkkolaskuoperaattoreiden kanssa ei tarvita vaan ne sisältyvät palveluun. Laaditut ja lähetty laskut tallentuvat ProCountorissa automaattisesti kirjanpitoon ja myyntireskontraan, joka päivittyy automaattisesti pankista noudettavien sähköisten tiliotteiden ja viitesierrojen mukaan.

ProCountor mahdollistaa ostolaskujen täysin sähköisen käsittelyn. Laskut voidaan ottaa vastaan verkkolaskuina, skannauspalvelun kautta tai tallentaa manuaalisesti. Tallennuksen yhteydessä laskut siirtyvät hyväksyttäviksi, kirjanpitoon ja ostoreskontraan odottamaan maksuunpanoa. ProCountoria käytettäessä ei tarvita erillistä maksuliikenneohjelmaa, sillä ohjelmisto sisältää pankkiyhteydet. Ostoreskontra ja kirjanpito päivitetään automaattisesti sähköisten tiliotteiden perusteella. Kaikki laskut tallentuvat sähköiseen arkistoon ja mikäli ostolaskut vastaanotetaan verkkolaskuina tai ne skannataan järjestelmään, ei paperisia ostolaskuja tarvitse erikseen arkistoida.

Omien matkalaskujen laadinta onnistuu ProCountorissa yrityksen kaikilta käyttäjiltä henkilökohtaisilla käyttäjätunnuksilla. ProCountor päivittää automaattisesti voimassa olevat päivärahat ja kilometrikorvaukset, mikä tekee laskun laadinnasta vaivatonta. Matkalaskujen hyväksyminen ja maksaminen tapahtuu suoraan ProCountorissa. Tallennetut laskut siirtyvät myös automaattisesti kirjanpitoon ja oletusdimensioille (esim. projekteille) sekä palkanlaskennan vuosi-ilmoituksille.

ProCountorissa on helppokäyttöinen palkanlaskenta, jolla voi hoitaa palkkojen laskemisen, maksamisen sekä niihin liittyvät viranomaisilmoitukset. Ennakonpidätyksen sekä työntekijä- ja työnantajamaksujen laskenta tapahtuu automaattisesti. ProCountor ylläpitää yrityksen puolesta palkkalajirekisteriä sekä luontoisetujen vuosittain muuttuvia arvoja ja muita viranomaisten määräämiä muuttuvia tietoja kuten eläkevakuumismaksuprosentteja.

Palkkalaskelmat voidaan ProCountorin kautta lähettää palkansaajalle postitse tai sähköpostitse ja lisäksi palkansaaja voi katsoa omia palkkojaan sähköisesti suoraan

ProCountorissa. Palkkojen maksaminen onnistuu suoraan ProCountorista eikä erillistä maksuliikenneohjelmaa tarvita. Palkkatiedot siirtyvät automaattisesti kirjanpitoon, taloushallinnon raporteille ja ilmoituksille.

ProCountor automatisoi ja tehostaa yrityksen kirjanpitoa. Jokainen tosite myyntilaskusta tiliotteeseen siirtyy automaattisesti kirjanpitoon tallennuksen yhteydessä ja älykkään automaation ansiosta kirjanpito on ajantasaista. ProCountorin oletustilikartta ja oletustiliöinnit sekä sisäisen laskennan seurantakohteet voidaan muokata vastaamaan yrityksen yksilöllisiä tarpeita. ProCountoriin tallennetut kirjanpito- ja muut tiedot ovat heti kaikkien käyttäjien käytettävissä henkilökohtaisten käyttöoikeusrajojen puitteissa. Ohjelmisto mahdollistaa siten joustavan työnteon sekä yrityksen sisällä että yhteistyössä tilitoimiston kanssa. ProCountor tuottaa kirjanpitolain edellyttämät tuloslaskelman ja taseen sekä päiväkirjan ja pääkirjan. Perusraporttien lisäksi järjestelmästä saadaan projekti- ym. seurantakohteittaiset kirjanpitoraportit sekä kirjanpidon vertailuraportteja. Palvelussa voidaan myös laatia tilikauden päättyessä tasekirja. Myös viranomaisilmoittaminen onnistuu suoraan ProCountorissa.

5.4.3 E-Talous.fi

Etalous.fi- ohjelma on Festum Software Oy:n kehittämä ohjelma. Festum Software Oy:n ohjelmistoliiketoiminta on erikoistunut taloushallinnon ja asianhallinnan liiketoiminta ratkaisuihin. Festum Oy:n päätoimipiste sijaitsee Porissa. (Festum Oy:n www-sivut 2014)

Etalous.fi- ohjelma on tarkoitettu niin tilitoimistoille, yrityksille kuin taloushallinnon palvelukeskustenkin käyttöön. Festumin etalous.fi on web-selaimen kautta toimiva taloushallinnon ohjelmistopalvelu. Tilitoimistoalan yrityksille se tarjoaa mahdollisuuden laskujen sähköiseen käsittelyyn, monipuoliset raportointi- ja kyselyominaisuudet tiedon analysointia varten sekä laskujen ja asiakirjojen luotettavan arkistoinnin. Selainkäyttöisyys mahdollistaa pääsyn tietoihin ajasta ja paikasta riippumatta. (Kuva 4)

Kuva 4. Etalous.fi palvelut

Etalous.fi sähköistää tilitoimiston arjen, mahdollistaa saumattoman yhteistyön tilitoimiston ja asiakkaan välillä. Tilitoimisto voi yhdessä asiakkaansa kanssa päättää mikä on kulloinkin paras tapa hoitaa asiakasyrityksen taloushallinto. Etalous.fi tarjoaa verkkolaskutus, kirjanpito, arkistointi sekä matkalaskujen käsittely. (Festum Software Oy 2014.)

Osto-, myynti- ja matkalaskujen käsittely on tehty helpoksi. Laskut voidaan hoitaa siellä missä se on järkevintä ja kustannustehokkainta. Tilitoimiston hoitaessa kirjanpidon, reskontrat ja maksatuksen, asiakas voi halutessaan hoitaa helposti ostolaskujen tarkastukset ja myyntilaskutuksen.

Tehokkaan käyttöliittymän sekä monipuolisuutensa ansiosta Etalouden kirjanpitojärjestelmä mahdollistaa erittäin suorituskykyisen moni yrityskäytön. Laki edellyttää tilitoimistoltasi erinäisiä toimenpiteitä, näitä ovat esimerkiksi kirjanpito, tilinpäätös, arvonnäisäveron laskenta ja veroilmoituksen laadinta. Palvelun avulla tilitoimisto hoitaa asiat aina oikein ja ajallaan. Tilitoimiston asiakkaat tarvitsevat erilaisten päätösten tueksi tarkkaa ja yksityiskohtaista raportointia. Etalous.fi -palvelusta asiakkaat saavat aina tarvittavat raportit ja niiden avulla asiakkaat näkevät paremmin yrityk-

sensä tilan ja voivat suunnitella tulevaisuuttaan varmoin mielin. Tilitoimisto voi yhdessä asiakkaan kanssa räätälöidä raportit juuri sellaisiksi kuin itse halua.

Maksuun menneet laskut löytyvät aina etalous.fi:n arkistosta. Arkistoon voi ohjata myös muita tärkeitä asiakirjoja kuten, sopimukset, tarjoukset, yms. Arkistosta voi etsiä tietoa monipuolisten hakutoimintojen avulla, eikä ajalla tai paikalla ole merkitystä. Kaikki tiedot ovat saatavillasi web-selaimella ja internet-yhteydellä. Yhteys etalous.fi:n arkistoon on aina salattu ja turvallinen. Tilitoimiston ja asiakkaiden tiedot ovat varmassa tallessa etalous.fi -palvelun huolehtiessa varmuuskopioinneista.

Etalous.fi:n avulla tilitoimistosi mahdollistaa asiakkaille matka- ja kululaskujen luonnin, hyväksyntäkierrätyksen ja tiliöinnin vaikka matkan päältä. Valmiit matkalaskut siirtyvät vaivattomasti palkanlaskentaan tai reskontraan.

5.5 Ohjelmistojen vertailu

Kaiken kaikkiaan kartoituksesta oli havaittavissa se, että kaikki tarkasteltavana olleet ohjelmat ovat hyvin samankaltaisia ominaisuuksiltaan sekä käyttöliittymiltään. Ohjelma, joka erottui muista, oli Etalous.fi, jossa palkkalaskenta ei sisällynyt palveluun. Tutkimuksessa selvitettiin myös se, miten kirjanpitolain mukainen arkistointivaatimus on hoidettu. Kaikki ohjelmistot toteuttivat sen asianmukaisesti.

Seuraavaksi kartoitetaan ohjelmistojen hintoja, koska ohjelmistojen erot eivät olleet niin olennaisia, että valinnan voisi tehdä pelkästään ominaisuuksien perusteella. Tutkimuksessa on yritetty kuvata tuotteiden hintoja ja niiden sisältämää kokonaisuutta. Tutkimuksessa esitetyt hinnat perustuvat ohjelmistojen toimittajien tarjouksiin.

Tilitoimisto X Oy toivoo ensisijaisesti ohjelmistotoimittajalta kokonaispalveluna tarjottua sovellusvuokrausta. ASP/SaaS –palvelua hankittaessa tilitoimisto haluaa, että hinnoittelussa otetaan huomioon arkistointi, varmistukset ja versiopäivitykset. Tilitoimisto X Oy toivoo, että käyttöönoton kertainvestointi olisi mahdollisimman pieni. Tilitoimisto tarjoa asiakkailleen sekä kirjanpito- että palkanlaskentapalvelua ja aikoo lisätä palveluitaan tarjoamalla asiakkailleen verkkolasku- ja muita sähköisiä

taloushallinnon palveluita. (Nieminen, Keiho & Jalni henkilökohtainen tiedonanto 2.5.2014.)

Ohjelmistotuotteiden tarjousten hintavertailu koettiin haastavaksi, joten vertailu toteutettiin seuraavalla tavalla: ohjelmistotoimittajia pyydettiin antamaan tietyn toiminnon, esimerkiksi palkanlaskennan, hinta Tilitoimisto X Oy:lle ja kuvaamaan, mitä hinta sisältää. Ohjelmistotoimittajia laitettiin rastittamaan toiminnon hintaan kuuluvat ominaisuudet (Taulukko 1).

Taulukko 1. Hinnoittelun sisältyvät ominaisuudet.

	Lemonsoft	ProCountor	Etalous.fi
Kirjanpito	X	X	X
Osto- ja myyntireskontrat	X	X	X
Taloushallinnon raportointi	X	X	X
Budjetointi	X	X	X
Tilinpäätös	X	X	X
Sähköiset viranomaisilmoitukset	X	X	X
Palkkalaskelma	X	X	
Matka- ja kululaskut	X	X	X
Konsernikäsittely	X		
Rahoituslaskenta	X		
Projektilaskenta	X	X	X
Kustannuspaikkakäsittely	X	X	X

Toiminnon hinta vertailtiin kahdessa erässä:

- Kertainvestointi-sarakkeessa on kyseisen toiminnon kokonaisuuden käyttöönoton hinta-arvio. Siihen kuuluu palvelun käyttöönotto ja käyttäjäkoulutus.
- Laskennallinen vuosikustannus – sarakkeessa on laskennallinen arvio tilitoimistolle aiheutuvista vuosikustannuksista huomioidaan kuukausimaksun lisäksi kaikki toimistolle syntyvät kustannukset toiminnon käytöstä vuositason la. (Taulukko 2)

Taulukko 2. Kirjanpitotoiminnon hinta-arviot.

	Lemonsoft	ProCountor	Etalous.fi
Käyttöönoton kertainvestointi	3900	7900	1920
Laskennallinen vuosikustannus	8920	9000	9600

Tehty vertailu osoitti, että hintavertailu on vaikeaa. Tuotteet eroavat käytettävyydeltään esimerkiksi automaattikirjausten osalta, eivätkä tukipalvelut ja niiden sisältö tule tutkimuksessa näkyviin. Ohjelmistotoimittajat hinnoittelevat tuotteet eri tavalla. Esimerkiksi ProCountor tarjoaa mahdollisuuden saada palvelun veloitusetta mikäli tilitoimisto saavuttaa seuraavat tavoitteet:

1. Kaikki asiakkaat on siirretty ProCountoriin
2. Siirretyistä asiakkaista 30 on Taloushallinto asiakkaita

Jos tilitoimisto täyttää vain yhden edellisistä tavoitteista, se saa 50 % 7900 eurosta takaisinmaksuna, jos täyttää molemmat tavoitteet, 100 % takaisinmaksua. ProCountor:n palvelun hinta sisältää teknisen ylläpidon ja päivitykset sekä, monipuoliset käyttöoikeusrajaukset. Kirjanpitoraporttien lisäksi palveluun kuuluu myynnin, oston, palkanlaskennan ym. seurantaraportit myös asiakas-, toimittaja ja henkilörekisterit sekä tuoterekisterit ja varastohallinta.

Lemonsoft hinnoittelee joka käyttöön otetusta moduulista erikseen ja hinta vaihtelee asiakkaiden määrästä, esimerkiksi palkanlaskentatoiminnon vuosikustannuksiin vaikuttaa palkkalaskelmien määrä. Lemonsoftin palvelun hintaan sisältyy koko toiminnanohjaus, esimerkiksi: myynti- ja ostotilaukset, tuotannonohjaus, leimauspäätte, huoltotöiden käsittely, kassatoiminnot.

Ei ole perusteltua, että Tilitoimisto X Oy tekisi päätöksen yksinomaan hinnan perusteella, vaan etsisi omaa palvelutuotettaan parhaiten tukevan ohjelmistoratkaisun. Edelleen tehdään ohjelmistojen vertailua erilaisten ominaisuuksien mukaan. (Taulukko 3) Tärkeämmät ominaisuudet, jotka voidaan käyttää valintakriteereinä, saavutettiin haastattelujen apuna. Miten haastattelut tehtiin ja mitkä valintakriteerit valittiin vertailuun, on tässä työssä kerrottu aiemmin. Tässä kohdassa ohjelmistojen vertailusta erotetaan Etalous.fi siitä syystä, että järjestelmän palveluista puuttuu palkkalaskentapalvelu. Palkkalaskentasovellus on tärkeä Tilitoimisto X Oy:lle, koska monet toimiston asiakkaat ulkoistavat tai ovat ulkoistaneet palkkahallinnon.

Verratut ohjelmat Lemonsoft ja ProCountor ovat ominaisuuksiltaan laajoja. Pääpainona vertailussa oli käyttömukavuus ja joustavuus. Ominaisuuksista katsottiin myös ohjelmistojen toimivuus. Lemonsoftin ja ProCountorin tilitoimistoratkaisujen avulla

tilitoimisto pystyy tarjoamaan kirjanpidon, palkanlaskennan, taloushallinnon ja sisäisen laskennan palveluita eri toimialoille ja erikokoisille organisaatioille, yhdistyksistä konserneihin. He tekevät jatkuvaa yhteistyötä verottajan, viranomaisten, lakisääteistä tietoa keräävien organisaatioiden, pankkien ja alan tunnustettujen asiantuntijoiden kanssa.

Taulukko 3. Ohjelmistojen vertailu

	Lemonsoft	ProCountor
Käyttöönoton varmuus ja helppous	Lemonsoftiin siirtyminen toisesta ohjelmistosta on sujuvaa – perustiedot siirretään tai käytetään valmiita, saldojen ja historiatietojen siirto voidaan toteuttaa liukuvasti tai kertasiirtymänä, ajankohdasta riippumatta.	Procountorin käyttöönotto sujuu helposti. Siirtotyökalulla muodostetaan aikaisemman järjestelmän aineistosta ProCountoriin sopiva aineiston sisäänlukutiedosto.
Raportointimahdollisuuksien monipuolisuus	Lemonsoft tarjoaa tilitoimistolle ja yrityksille mm. reaaliaikaisen raportoinnin, kattavat johdon työkalut ja tunnuslukuraportit	Procountor sisältää tarvittavat kirjanpidon raportit sekä laajan valikoiman johdon työtä tukevia taloushallinnon raportointiominaisuuksia. Näitä ovat esimerkiksi asiakas- ja tuotekohtaiset raportit, rahaliikenne- ja maksuraportit sekä projektien ja kustannuspaikkakohtaisen seurannan mahdollistavat sisäisen laskennan raportit.
Yhteiskäyttömahdollisuus asiakkaan kanssa	Tilitoimistokumppanilla on mahdollisuus tarjota omille asiakkailleen kattavaa Lemonsoft yritysohjelmistoa. Tilitoimistokumppanuuksien tuloksena saadaan kustannussäästöjä ja toiminta tehostuu sekä tilitoimistossa että asiakasyrityksessä.	Procountor on ystävällinen taloushallinnon ohjelmisto, jonka avulla tilitoimisto voi palvella asiakkaitaan niin sähköisesti kuin perinteisesti suunniteltu tilitoimiston ja asiakasyrityksen yhteiskäyttöön.
Räätälöitävyys	Lemonsoft - toiminnanohjausjärjestelmä muokkautuu eri toimialojen tarpeisiin, alan erityispiirteet huomioiden ja mitoittuu ja räätälöityy yrityksen koon ja tilanteen mukaan	Procountor-ohjelmisto sisältää paljon ominaisuuksia, joita voidaan parametroida kullekin asiakkaalle parhaiten soveltuvalla tavalla. Tämä mahdollistaa monipuolisten sähköisen taloushallinnon ratkaisujen toteuttamisen ja joustavan prosessien kehittämisen. Lisäksi se toteuttaa tarpeen mukaan ohjelmistoon tilattuja lisäominaisuuksia ja asiakaskohtaisia räätälöintejä.
Lisäosien monipuolisuus	Lemonsoft on kokonaisratkaisu, joka koostuu lukuisista käyttöönotettavista ja erilailla varioitavista moduuleista. Moduuleja ovat: taloushallinto, asiakkuudenhallinta, henkilöstöhallinto, logistiikka, tuotannonohjaus, johdon työkalut, projektinhallinta, rajapinnat, Web-portaalit, mobiiliratkaisut sekä muut toimialakohtaiset ratkaisut.	ProCountor käsittää kaikki yrityksen talouteen liittyvät tehtävät ja toiminnot, kuten myyntilaskutuksen, ostolaskujen käsittelyn, palkanlaskennan, matka- ja kululaskutuksen, reskontrat, kirjanpidon, raportoinnin ja viranomaisilmitukset.
Tarjotun käyttökoulutuksen saatavuus	Koko käyttöönottoprojektin ajan tukena ovat myös monipuoliset koulutuspalvelut opetusvideoista suosittuihin webinaareihin	Järjestettävän koulutuksen sisältö ja vaativuus sovitetaan yritysکوhtaisiin tarpeisiin ja käyttäjäkohtaiseen osaamistasoon. Oikeisiin asioihin keskittyvä koulutus syventää Procountor-osaamista ja auttaa eteenpäin ohjelmiston menestyksekkäässä käytössä.
Pilvipalvelujen tarjous	Halutessaan tilitoimistot voivat käyttää Lemonsoftia SaaS-palvelumallin mukaan, toimittajan palvelimelta, eikä omalta koneelta	Pilvipalveluna toimiva ohjelmisto ei vaadi asennuksia. Procountor kehittyy jatkuvasti ja kaikki päivitykset ovat käyttäjille veloitusettomia.

5.6 Ohjelmistojen valinta

Taloushallinto-ohjelmistojen yksi yhteen vertaileminen on vaikeaa, siksi valintaa varten lähdettiin hakemaan vertailukriteereitä. Ohjelmiston valintaan vaikuttavia tekijöitä oli se, mitä ohjelmalla olisi tarkoitus tehdä ja millaisia ominaisuuksia tulevaisuudessa mahdollisesti tarvitaan. Tilitoimisto X Oy ottaa käyttöön taloushallinto-ohjelman, johon sisältyy palkanlaskenta, matkakuluhallinto sekä laskutus ja myyntireskontra sovellukset, jotka sisältyivät Lemonsoft ja ProCountor tarjouksiin. Lisäksi ohjelmiston tulee olla käytännöllinen kokonaisedullinen. Lisäksi valintaan vaikuttaa toimittajan ja sen palveluiden kehittyminen sekä luotettavuus. Halutaan varmistua myös siitä, että ohjelmiston toimittaminen ei keskeydy tulevaisuudessa. Lemonsoft ohjelmisto ja ProCountor ovat erilaisia ohjelmia ja vastaavat molemmat Tilitoimisto X Oy:n tarpeita. Molemmat ohjelmistotoimittajat ovat tunnettuja ja isoja yrityksiä.

Taulukon 3 vertailun perusteella voidaan todeta että ProCountor ja Lemonsoft ovat monipuoliset ja joustavat taloushallinnon ohjelmistot. Ne tarjoavat samanlaiset palvelut ja mahdollisuudet sekä tilitoimistolle että tilitoimiston asiakkaille. Molempien ohjelmistojen avulla on mahdollista hoitaa laskutus, palkanlaskenta, kirjanpito sekä monipuolinen raportointi. Ohjelmistot sisältävät lisäksi yhteydet verkkolaskujen lähettämiseen ja vastaanottamiseen, postituspalveluun, ostolaskujen skannauspalveluun, maksuliikenteen hoitamiseen ja viranomaisilmoittamiseen.

Tilitoimisto X Oy:ssä Päädyttiin ProCountorin käyttöönottoon. ProCountor on Lemonsoftia vielä monipuolisempi ja vaivattomampi taloushallinnon ohjelmistoja. Siinä ei ole erikseen tilattavia moduuleita, vaan kaikki toiminnot (esimerkiksi myynnit, ostot, palkat, kirjanpito) ovat heti käytettävissä ja vain todellisesta käytöstä maksetaan. ProCountor ei myöskään laskuta erikseen käyttäjätunnuksista vaan se sisältään rajattoman määrän veloitusettomia käyttäjätunnuksia, eikä ProCountorissa ole kiinteää moduuleista koostuvaa kuukausihintaa, vaan siitä maksetaan vain todellisen käytön mukaan. ProCountorin etuna on myös se, että asiakkaan halutessa antaa taloushallinnon työkalut myös tilitoimistonsa käyttöön, siitä ei veloiteta erikseen asiakasta eikä tilitoimistoa. Tilitoimisto X Oy:lle on tärkeää se, että ProCountor tarjoaa siirtotyökalut. Siirtotyökalulla voidaan siirtää kirjanpidon saldotiedot kuukausittain ja tileittäin edellisestä järjestelmästä Tikonista.

ProCountor soveltuu erinomaisesti tilitoimiston kokonaisratkaisuksi ja on täysin sähköisen taloushallinnon mahdollistava ohjelmisto joka toimii pilvipalveluna ajasta ja paikasta riippumatta. Tilitoimiston ohjelmistokustannukset laskevat kun kaikki asiakkaat ovat yhdessä järjestelmässä. Lisäksi ProCountorin maksama jälleenmyyntipalkkio muuttaa ohjelmistokustannukset tuottavaksi liiketoiminnaksi. ProCountor tarjoaa tukijärjestelmän vaihdon aikana. ProCountorin T3-projekti on suunniteltu tilitoimistoille, jotka haluavat ottaa ProCountorin käyttöön koko asiakaskunnalleen ja vaihtaa taloushallinnon järjestelmää. Tarjoamassa tilitoimistolle järjestelmän vaihtoon liittyen monipuolista ja jatkuvaa tukea koko projektin aikana projektijohtamisessa ja -ohjaamisessa, markkinoinnissa, asiakassiirroissa ja ohjelmiston käyttökoulutuksessa. Ohjelma otetaan käyttöön Tilitoimisto Oy:ssä todennäköisesti vuoden 2014 loppupuolella.

6 YHTEENVETO

Kirjanpito-ohjelma ja muut erilaiset ohjelmistot sekä taloushallinnon järjestelmät ovat osa tämän päivän kirjanpitoa ja taloushallintoa. Tilitoimistoilta vaaditaan toimivat järjestelmät, jotta ne pystyvät hoitamaan asiakkaat taloudellisesti ja tehokkaasti. Tilitoimisto nykyään pitää tarjota aiempaa laajempia palveluita, tietty rutiinityö on vähentynyt ja konsultointi ja neuvonta ovat lisääntyneet. Tilitoimiston asiakkaan ja kirjanpitäjän välinen työnjako on muuttunut, tulevaisuudessa edellytetään yhä enemmän yhteistyötä ja asiantuntija – apua. Toimivilla ja nykyaikaisilla järjestelmillä saadaan tämän yhteistyön edellytykset paremmiksi.

Uuden taloushallintojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto on vaativa ja työläs prosessi. Harkitsematon sähköisen taloushallintojärjestelmän vaihtaminen aiheuttaa ongelmia ja hankaluksia. Tutkimusongelmana oli selvittää, mikä on helppokäyttöinen ja luotettava taloushallinnon pilvipalvelu, jonka voi edullisesti ja nopeasti ottaa käyttöön. Opinnäytetyön aiheena oli vanhan kirjanpito-ohjelman vaihtaminen ja uuden ohjelman valitseminen Tilitoimisto X Oy:lle.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa esiteltiin tilitoimistojen palvelut ja niiden kehitymistä nykyaikana sekä käsiteltiin sähköistä taloushallintoa tilitoimistossa. Empiirisellä osuudella selvitettiin ohjelmistojen hankinnan kriteerit ja niiden avulla arvioitiin, millainen ohjelma sopii Tilitoimisto X Oy:lle.

Tilitoimisto X Oy:ssä on käytössä Tikon kirjanpito-ohjelma, ja sen vaihtaminen kannattavampaan ja uudenaikaisempaan ohjelmaan oli välttämätöntä. Opinnäytetyön tarkoitus oli valita toimiva taloushallinto-ohjelma Tilitoimisto X Oy:lle. Tarjolla olevista ohjelmista valittiin Tilitoimisto X Oy:n toiveiden mukaisesti E-talous.fi, ProCountor ja Lemonsoft -ohjelmat. Näiden kolmen ohjelman kesken lähdettiin tekemään vertailua ja valintapäätöstä. Vertailu tehtiin valintakriteerien avulla. Valintakriteerit saavutettiin teemahaastatteluista, jotka tehtiin toimeksiantajalle ja tilitoimiston työntekijälle. Vertailun pohjana käytettiin lähteinä kirjallisuutta ja internetiä sekä haastatteluja ja ohjelmistotoimittajien tarjouksia.

Opinnäytetyön tutkimusongelmaa tarkasteltiin monipuolisesti ja otettiin huomioon Tilitoimisto X Oy:n tarpeet ja löydettiin vertailun perusteella tarpeita vastaava ohjelma. Opinnäytetyö vastasi tutkimuskysymyksiin: millainen ohjelma vastaa Tilitoimisto X Oy:n tarpeita. ProCountor vastaa parhaiten Tilitoimisto X Oy:n tarpeita ja asettamia kriteereitä.

Ohjelmiston valinta tehtiin käytössä olevan tiedon ja ammattitaidon perusteella, mutta ohjelmisto valittiin kuitenkin Tilitoimisto X Oy:n asettamien kriteerien mukaan. Opinnäytetyön tekeminen oli haasteellista teoriaosuuden kirjoittamisessa, mutta ohjelmien vertailu ja lopullisen ohjelman valinta oli mielenkiintoista.

Tämän opinnäytetyön jatkotoimenpiteinä voitaisiin nähdä ohjelmiston kehittäminen ja laajentaminen muille osa-alueille. Kirjanpito-ohjelman käyttöönoton jälkeen Tilitoimisto X Oy voisi laajentaa palveluitaan laskutuksen, matka- ja kululaskujen sekä palkanlaskennan sähköisten palvelujen osalta. Asiakkaille voitaisiin tarjota osto- ja myyntilaskutusta sekä koko taloushallinnon kattavaa palvelua asiakkaan ja tilitoimiston yhteisessä järjestelmässä. ProCountorin taloushallinnon ohjelma tarjoaa myös hyvät mahdollisuudet sisäiseen laskentaan sekä erilaisien myyntien, ostojen ja palkanlaskennan raportteihin, jotka ovat tärkeä osa yrityksen johdon työkaluja ja pää-

töksentekoa. Osto- ja myyntilaskutuksen käyttöönotto nopeuttaisi työskentelyä ja säästäisi työvaiheita, vähentäisi virheiden mahdollisuutta sekä päällekkäisiä toimintoja. Ohjelman ominaisuuksien laaja hyväksikäyttö antaa Tilitoimisto X Oy:lle mahdollisuuden nopeaankin kasvuun ja liiketoimintansa kehittämiseen sekä yrityksen arvon kasvattamiseen.

LÄHTEET

- Ahvenniemi, J. 2008. Johdon laskentatoimen palvelut tilitoimistoissa kehittyvät. Tilisanomat 20.5.2008. Viitattu 21.3.2014. <http://www.tilisanomat.fi/>
- Anttila, P. 2006. Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos, tekeminen. Hamina: Akatiimi.
- Harjunkoski, P. 2014. Varmuus ja helppous määrittää ohjelmistojen valintaa. Tilisanomat 1, 24-25.
- Heikkilä, T. 2008. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.
- Helanto, L., Kaisaniemi, T., Koskinen, K., Kuntola, K. & Siivola, M. 2013. Taloushallinto nyt. Tilitoimistoammattilaisen opas sähköiseen taloushallintoon. Saarijärven Offset Oy.
- Hirsjärvi, S., Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uud. p. Helsinki: Tammi
- Ikkala, J. 2006. Palkkahallinto on tärkeä tilitoimistojen palvelu. Tilisanomat 16.05.2006. Viitattu 3.4.2014. <http://www.tilisanomat.fi>
- Itellan www-sivut. Verkkolaskun lähettäminen Itella-verkoston kautta. 2014. Viitattu 26.3.2014. http://www.itella.fi/verkosto/files/verkkolasku_ohje.pdf
- Järvenpää, M., Partanen, V. & Tuomela, T. 2001. Moderni taloushallinto - haasteet ja mahdollisuudet. Helsinki: Edita Oy.
- Kirjanpitolaki. 1997. L 30.12.1997/1336 muutoksineen.
- Kirjanpitolautekunnan www-sivut. Viitattu 25 3 2014. Yleisohje kirjanpidon menettelmistä ja aineistoista 1.2.2011. <http://ktm.elinar.fi/ktm>
- Kurki, M., Lahtinen, M. & Lindfors, H. 2011. Verkkolasku käyttöön! Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy.
- Lahti, S., Salminen, T. 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa. Sähköiset talouden prosessit käytännössä. Helsinki: WSOYpro
- Lindfors, H. 2009. Kirjanpito käytännönläheisesti. Helsinki: Gummerius kirjapaino Oy.
- Neilimo, K. & Uusi-Rauva, E. 2005. Johdon laskentatoimi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Nieminen, L., Keiho, P. & Jalni, E. 2014. Sastamala. Haastattelu 02.05.2014. Haastattelijana Evgenia Micetic. Muistiinpanot haastattelijan halussa.

ProCountorin www-sivut. 2014. Sähköinen taloushallinto. Viitattu 26.3.2014. <http://www.procounor.com/taloushallinto/>

ReadSoftin www-sivut. 2014. Lähetä ja vastaanota laskuja PDF-tiedostoina. Viitattu 26.3.2014. <http://www.readsoft.fi/e-laskutus.aspx>.

Rekola-Nieminen, L. 2007. Tositteiden sisältö ja varmentaminen. Tilisanomat 14.08.2007. Viitattu 25.3.2014. <http://www.tilisanomat.fi>

Salmi, H. & Vahtera, P. 1998. Paperiton Kirjanpito. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino.

Suomen yrittäjien www-sivut. Viitattu 1.4.2014. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/sahkoinentaloushallinto/>

Taloushallintoliiton www-sivut. Viitattu 2.4.2014. <http://m.taloushallintoliitto.fi/w/kirjanpidon-abc/arkistointi>

Taloushallintoliiton www-sivut. Viitattu 21.3.2014. http://www.taloushallintoliitto.fi/tilitoimistot/ostajan_opas/miksi_ulkoistaisit_taloushallint/

Verohallinnon www-sivut. Viitattu 1.4.2014. <http://www.vero.fi>

Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus.

Teemahaastattelukysymykset tilitoimiston työntekijöiden haastattelusta

1. Minkälainen nykyinen työnkuvasi on? (lyhyesti)
2. Kuinka pitkään olet työskennellyt nykyisessä työpaikassa?
3. Mitkä ohjelmistojen ominaisuudet voidaan käyttää valintakriteereinä?
4. Mitä odotuksia ja toiveita on?
5. Mitä ottaa huomioon ohjelmaa valitessa?

Teemahaastattelukysymykset toimeksiantajan haastattelusta

1. Mikä ohjelmisto nykyisin on käytännössä?
2. Mitkä asiat vaikuttivat valintaan siirtyä uusiin palveluihin?
3. Mitkä ohjelmistojen ominaisuudet voidaan käyttää valintakriteereinä?
4. Mitä odotuksia ja toiveita on?
5. Mitä ottaa huomioon ohjelmaa valitessa?